

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Serbia

TRANSPARENCY
SERBIA

Indeks transparentnosti lokalne samouprave 2026

(Local Transparency Index – LTI)

Konačni izveštaj

Transparentnost Srbija, septembar 2026

Disclaimer: Ovaj izveštaj je nastao zahvaljujući podršci Švajcarske agencije za razvoj i saradnju – Swiss Agency for Development and Cooperation SDC i Misije OEBS u Srbiji. Sadržaj ovog izveštaja je isključiva odgovornost Transparentnosti Srbija i ne odražava nužno stavove SDC i OEBS-a.

Sadržaj

Sažetak	4
Šta je Indeks transparentnosti.....	4
Trend stagnacije i napredak gradskih opština	4
Ažurniji informatori o radu, zapostavljene javne nabavke.....	4
Zakonski minimum: Konačno – usvojeni budžeti vidljivi svuda; neka javna preduzeća i dalje bez sajtova.....	5
Najbolji i dalje napreduju.....	5
Ima li volje i mogućnosti za napredak?.....	5
Stanje po oblastima	5
Kontinuirani napredak: Veliko Gradište, Žabari, Novi Pazar i Bogatić.....	7
Kako do napretka – propisi, posvećenost i podrška	7
Pojedinačni pomaci i padovi	8
Šta Indeks govori, a šta ne govori o korupciji?.....	9
Metodologija	10
Opšta zapažanja.....	13
Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje.....	13
Pojedini sistemski problemi i zapažanja	14
Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja.....	16
Pregled	16
Oblasti istraživanja	19
Pregled	19
Slobodan pristup informacijama	21
Budžet.....	21
Informatori o radu.....	22
Javna preduzeća i javne ustanove	22
Javne rasprave i javni konkursi	23
JLS i građani	23
Javne nabavke.....	24
Skupština i veće	24
Ostali indikatori.....	24
Učinak gradskih opština	25
Pregled	25
Godina za godinom.....	27
LTi rezultati u odnosu na broj stanovnika, budžet i kapacitete JLS	28

Opšti trendovi 2015 / 2025	32
Skriveni tražilac - analiza	35
Zastupljenost žena i muškaraca na čelnim pozicijama	36
Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse	37
Skupština i veće	37
Budžet	38
JLS i građani	38
Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu	39
Javne nabavke	39
Javna preduzeća i javne ustanove	39
Javne rasprave i javni konkursi	40
Ostala pitanja	40
Poređenja sa prethodnim LTI istraživanjima	41
Preporuke	43
Aneksi	47
Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru	47
Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2025	54
JLS čiji je LTI smanjen više od 10 poena od 2025	58
JLS čiji je LTI porastao više od 10 poena od 2025	58
Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama	59
Skupština i veće	59
Budžet	59
Slobodan pristup informacijama	60
JLS i građani	60
Javna preduzeća i javne ustanove	61
Javne rasprave i javni konkursi	61
Aneks 4. LTI indikatori - poređenje 2026 sa 2025	62

Sažetak

Šta je Indeks transparentnosti

Indeks transparentnosti lokalne samouprave LTI 2026 je istraživanje¹, ocenjivanje i rangiranje 145 jedinica lokalne samouprave i 25 gradskih opština u Srbiji. Ovo je deveti put (poslednjih osam godina u nizu) da TS sprovodi istraživanje u svim gradovima i opštinama. Kontinuitet i obuhvat sprovođenja istraživanja omogućio je da ono bude tretirano kao jedan od bitnih pokazatelja za ocenu otvorenosti sistema lokalne samouprave u celini i pojedinih opština.

Opštine i gradovi se rangiraju na osnovu **kriterijuma transparentnosti**, određenih putem 98 indikatorskih pitanja - indikatora. Konačne ocene, odnosno indeksi mogu biti u rasponu od 0 do 100. Ove godine su opštine i gradovi imali ocene **između 28 i 97**.

Trend stagnacije i napredak gradskih opština

Prosečna ocena 145 JLS u 2025. godini je 52, što je isto kao u istraživanjima LTI 2025, LTI 2024 i LTI 2023. Nakon četvorogodišnjeg kontinuiranog rasta indeksa, već četiri ciklusa se nastavlja stagnacija prosečne ocene. Utisak o stagnaciji je pojačan činjenicom da 15 od 145 JLS imaju istu ocenu kao prethodne godine, te da je značajno manji broj veliki skokova i padova ocene.

Višegodišnji trend stagnacije se u najvećoj meri može pripisati nedovoljnim merama za povećanje transparentnosti, kroz izmene bitnih propisa za rad lokalne samouprave ili nedovoljne angažovanosti državnih organa u obezbeđivanju njihove primene. Dodatni faktor bi mogle biti slabosti sistema odgovornosti u mnogim lokalnim samoupravama

Tabela br. 1: Najviša, najniža i prosečna ocena u LTI po godinama 2015-2026

ocena/godina	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Maksimalno	74	67	83	90	87	94	97	97	97
Prosek	40	40	46	48	49	52	52	52	52
Minimalno	11	12	18	21	9	25	9	30	28

Ocenu je popravilo 60, a pokvarilo 70 opština i gradova. U prethodnom ciklusu, LTI 2025, 75 JLS je popravilo ocenu, a 64 pogoršalo. Drugim rečima, opštine koje su se potrudile da poboljšaju svoju transparentnost, uspele su da kompenzuju pogoršanje stanja u ostatku Srbije.

Kod gradskih opština taj odnos je bolji – napredak beleži 14, nepromenjena ocena u dva slučaja, dok ih je devet nazadovalo. Međutim, napredak gradskih opština nije uticao na poboljšanje opšteg proseka, jer se one zbog svojih specifičnosti rangiraju posebno.

Ažurniji informatori o radu, zapostavljene javne nabavke

Kada su u pitanju kategorije indikatorskih pitanja, i ovde prosečne ocene potvrđuju tezu o apsolutnoj stagnaciji. Poboljšanje je zabeleženo u dve oblasti , a pogoršanje u šest oblasti. Reč je, međutim, o

¹ Projekat „Indeks transparentnosti lokalne samouprave“ u 2026. godini TS je sproveda zahvaljujući podršci SDC-a i Misije OEBS-a u Srbiji.

veoma malim promenama. Izuzetak su oblast „Javne nabavke“, gde se nastavlja višegodišnji kontinuirani pad (nakon izmena zakona i ukidanja obaveze objavljivanja informacija na sajtu naručioca) i „Informatori“, gde je nakon velikog pada zabeležen veliki rast, ali još uvek ispod nivoa iz 2024. i 2023. godine.

Zakonski minimum: Konačno – usvojeni budžeti vidljivi svuda; neka javna preduzeća i dalje bez sajtova

Od pojedinačnih indikatora, treba pomenuti da je prvi put otkako se sprovodi ovo istraživanje, budžet dostupan na sajtovima svih 145 opština i gradova. S druge strane, 19 od 145 javnih preduzeća iz uzorka i dalje nemaju svoj sajt, iako je obaveza da na njemu objavljuju dokumente uvedena zakonom još 2012. godine.

Najbolji i dalje napreduju

Od svih 170 gradova, opština i gradskih opština, 10 ih beleži rast od 10 ili više poena u odnosu na prethodno rangiranje (u 2025. takav rast je imalo njih 15), dok pet ima dvocifren pad ocene (7 u LTI 2025). Broj opština sa solidnim i odličnim rezultatima je zadovoljavajući – 30 od 145 ih ima LTI iznad 60 (27 u LTI 2025), devet iznad 70 (15 u LTI 2025), od toga pet iznad 80 (isto kao u LTI 2025) i tri iznad 90 (dve u LTI 2025, jedna u LTI 2024).

Novi Pazar, koji je četiri godine bio sam na vrhu tabele, sada tu poziciju, sa skorom 97, deli sa **Velikim Gradištem**, drugoplasiranim u LTI 2025 i LTI 2024 i trećeplasiranim u LTI 2023. Tutin se, nakon tri četvrte pozicije u poslednjih pet godina, sada našao na trećem mestu, sa indeksom 90. **Kanjiža**, „bronzana“ u LTI 2025 i 2024, i dalje je u vrhu (podela 4. i 5. mesta). Prvi vrhu se prvi put našao i jedan od četiri najveća grada u zemlji – **Kragujevac**, koji je posle velikog skoka sa 24. na 6. poziciju prošle godine, sada stigao do deobe 4. mesta.

Ima li volje i mogućnosti za napredak?

Rezultati LTI 2025, odnosno stagnacija prosečnog rezultata četvrtu godinu zaredom, a posebno činjenica da su kod znatnog broja pojedinačnih JLS odstupanja u odnosu na prethodnu godinu mala, ukazuju da su mnoge opštine i gradovi dosegli maksimum sa postojećim nivoom političke i administrativne volje i administrativnih kapaciteta. Smanjenje broja odgovora na dopise o verifikaciji, sa 77 na 54 ove godine, ukazuje na to da su u JLS svesne da ne mogu ili ne žele da bilo šta promene, ili da su u uzavreloj političkoj situaciji procenili da im je ćutanje najbolja taktika.

Stanje po oblastima

Tabela br. 2: Učinak JLS po oblastima istraživanja

LTI	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup	Javne nabavke	Informator	Javna preduzeća i ustanove	Javne rasprave	Osnovni indikatori
2026	34.1%	63.2%	45.9%	64.1%	36.0%	62.9%	55.1%	50.7%	58.1%
2025	37.3%	63.5%	46.9%	66.6%	46.9%	53.3%	54.9%	53.7%	68.8%
2024	37.8%	59.9%	44.8%	62.8%	59.0%	73.6%	53.0%	54.0%	69.1%
2023	39.5%	63.2%	44.7%	58.9%	62.2%	73.3%	51.3%	52.5%	68.4%
2022	35.4%	56.7%	48.0%	60.3%	72.6%	41.7%	47.6%	54.7%	69.8%

Više odgovora na zahteve

Posmatrano po segmentima, najbolji rezultat je u oblasti „Slobodan pristup informacijama“, iako je smanjen sa 66,6 na 64,1%. Samo 14 opština i gradova nije odgovorilo na zahtev za slobodan pristup

informacijama, koje je poslao „skriveni tražitelj“ – građanin koji se nije predstavio da zahtev šalje u ime Transparentnosti Srbija ili za potrebe ovog istraživanja.

[Više javnih rasprava o budžetu i budžetskih portala, ali su mnogi neažurni](#)

Oblast „Budžet“ i pored malog pada ostala je na solidnom nivou, od 63,2%. Raste broj budžetskih portala, zahvaljujući kojim pojedine JLS sa prosečnim ili lošim ukupnim ocenama, beleže odlične rezultate u ovoj oblasti. S druge strane, i dalje ima budžetskih portala koji se ne ažuriraju. Od indikatora u ovoj oblasti, pored činjenice da sve JLS imaju objavljen budžet na sajtu, treba pomenuti i značajan rast broja JLS sa organizovanim javnim raspravama o budžetu, koje su uključivale i javne skupove. Bilo ih je 102 (70,3%), što je za 35 više nego prethodne godine (46,2%). Ove godine uveden je i novi indikator – da li su JLS građane pozvale na javne raspravu o budžetu na najmanje tri od navedenih pet načina (poziv na sajtu JLS, saopštenje za medije, preko mesnih zajednica, preko društvenih mreža, licima/direktnim obaveštavanjem građana). Pozitivnu ocenu imala je četvrtina opština i gradova.

[Povećana ažurnost informatora o radu, ali i dalje ispod zakonskog minimuma](#)

Nakon pada u LTI 2025 na 53,3%, oblast Informatori o radu beleži veliki skok na 62,9%. To je ipak i dalje ispod nivoa iz 2024. i 2023. godine kada su ocene bile iznad 73%. Posmatrano po pojedinačnim indikatorima, povećana je ažurnost informatora – gotovo 90% gradskih i opštinskih uprava objavile su informatore na portalu Poverenika i ažurirale ih u poslednja tri meseca pre prikupljanja podataka.

[Javna preduzeća i ustanove – pozitivni pomaci u proseku i otvoreno kršenje zakona u odsustvu nadzora](#)

Ovo je oblast u kojoj je, u oštroj konkurenciji, kršenje zakona među najočitijim i najbezobzirnijim u Srbiji, zakonska rešenja su loša, ali se nastavlja rast ocene. LTI je nakon sedam godina rasta dosegao 55,1% što i dalje nije zadovoljavajuće. Posebno brine činjenica da 19 JP iz uzorka nema svoje sajtove, na kojima bi morali da objavljuju dokumente. To je propisano zakonom još 2012. godine. Dokumenti iz procedure izbora direktora mogu se naći na samo 12% sajtova. Godišnje planove rada, što je zakonska obaveza, objavljuje malo više od polovine posmatranih JP, a izveštaje o radu još manje – 42%.

[Javne rasprave i konkursi – pad i nesrazmera](#)

U oblasti „Javne rasprave“ nastavlja se pad i ocena je sada jedva iznad 50%. Značajna je razlika između broja objavljenih konkursa i rezultata konkursa.

[Polovina informiše i preko društvenih mreža](#)

U oblasti „JLS i građani“, gde ocena dugo varira između 44 i 48% (ove godine 45,9%), nema značajnih varijacija ni po pojedinačnim indikatorima. Uveden je novi indikator „Da li JLS ima aktivan profil na najmanje jednoj društvenoj mreži na kome se redovno objavljuju vesti, najave, izveštaji, pozivi na javne rasprave, informacije o javnim nabavkama“ i ove godine pozitivno je ocenjeno 55,2% opština i gradova.

[Samo sedam opština informiše građane o sprovođenju ugovora o javnim nabavkama](#)

Nastavlja se višegodišnje smanjenje transparentnosti informacija o javnim nabavkama na sajtovima JLS. Ove godine ono je posledica ukidanja zakonske obaveze da se pojedine informacije objavljuju i na sajtu naručioca, pored Portala javnih nabavki, što je praćeno nedostatkom volje (u nekim slučajevima i administrativnih kapaciteta) većine opština i gradova da učine više nego što ih zakon obavezuje. Pored toga, indikatori u ovoj oblasti su izmenjeni za LTI 2025, pa je tako uveden indikator „Da li su na sajtu objavljeni dokazi o izvršenju javnih nabavki“. Pozitivnu ocenu ima sedam JLS.

[Predlozi akata vidljivi pre usvajanja u četvrtini JLS](#)

Oblast „Skupština i Veće“ tradicionalno je najlošije ocenjena, a od 2023. beleži se pad ocene koja je ove godine stigla do 34,1%. Oko 40% JLS objavljuju na sajtu (ne samo u službenom glasilu) odluke koje

je skupština usvojila a 15% objavljuje odluke koje je usvojilo veće. Dnevni red naredne sednice objavljuje samo polovina, a predloge akata pre sednice manje od četvrtine opština i gradova. Službeno glasilo ili link ka njemu nema 20 od 145 JLS.

Kontinuirani napredak: Veliko Gradište, Žabari, Novi Pazar i Bogatić

Već godinama Transparentnost Srbija insistira na pitanju održivosti. Nije dovoljno jednom postaviti informaciju ili dokument, potrebno ih je ažurirati, a da to ne bi bila stvar dobre volje ili entuzijazma, najbolje je imati propisane procedure i odgovornost za njihovo sprovođenje. Uspostavljanje održivih sistemskih rešenja jeste cilj kome treba težiti više od samog postizanja dobrog rezultata kroz kampanjsko i neredovno objavljivanje informacije u postupku verifikacije, uz zalaganje ili pritisak pojedinaca koji iskazuju entuzijazam ili u tom vide politički benefit.

Analiza koliko JLS beleži rast ili barem stagnaciju u prethodnim ciklusima ukazuje upravo na pitanje održivosti:

Ovoga puta 33 JLS imaju rast (ili stagnaciju) u poslednja dva ciklusa LTI 2026/2025 i LTI 2025/2024. To je nešto bolje nego prethodne godine (29), ali lošije nego pre dve godine, kada ih je bilo 36.

U tri uzastopna ciklusa pad ocene nije imalo samo 10 opština i gradova (17 u poređenju 2025. godine), a šest u četiri ciklusa (devet u prethodnom istraživanju). Samo dve (Veliko Gradište sa 47 do 97 i Žabari sa 40 do 56), imaju kontinuirani rast od 2020. do sada, a još dve od 2021. (Novi Pazar od 78 do 97 i Bogatić od 28 do 43).

Uvodom, ne samo u konačne tabele, već i u preliminarno bodovanje pre verifikacije i odgovore na dopise za verifikaciju, da se zaključiti da je kontinuitet dobrih ocena u nekim slučajevima rezultat dobro organizovanih mehanizama.

U nekim slučajevima, međutim, dobre ocene su rezultat periodičnih kampanjskih akcija, kada Transparentnost Srbija u procesu verifikacije „podseti“ JLS na informacije i dokumente koje tražimo. U takvim slučajevima dešava se da podaci, do narednog ciklusa istraživanja, ostaju neažurirani ili nestaju sa sajtova.

Treba pomenuti i JLS (poput Bogatića) koje održavaju makar minimalan kontinuirani napredak, iako se sve vreme nalaze u donjem delu tabele.

Iako su ove godine manje brojni veliki skokovi i padovi, i dalje ima JLS koje nakon odlične ocene, u narednom istraživanju zabeleže veliki pad. Užice, Sokobanja i Zaječar su takvi primeri. Takođe ima i primera da nakon odličnog rezultata nastupi višegodišnji pad – Sombor je sa 88 i druge pozicije tri godine zaredom, skliznuo na indeks 66.

Kako do napretka – propisi, posvećenost i podrška

Transparentnost je i dalje, na žalost, samo u malom broju slučajeva posledica svesti o njenom značaju, brige za dobrobit građana i želje da se odgovori na korupcijske rizike povezane sa lokalnom vlašću i administracijom. U odsustvu ovakve svesti bilo bi dobro da postoje obaveza kroz propise i pisane procedure (na lokalnom ili republičkom nivou). Rezultat (i veća transparentnost i viši LTI) mogu se doseći i radom sa lokalnim vlastima i administracijama, kroz projekte koji okupljaju organizacije civilnog društva, donatore i JLS. Čak i transparentnost koja je „nametnuta“ kao uslov donatora za realizaciju drugih projekata i programa, bolja je od iskrene i autohtone netransparentnosti.

Ne treba trošiti reči na to koliko je važno da se ispunjavaju zakonske obaveze. To važi i za lokalne samouprave i njihove obaveze. U Srbiji je danas potrebno privoljavati obveznike da poštuju zakon, pa je tako i sa JLS i njihovim obavezama u vezi sa transparentnošću. Tek kada se pređe taj prag, dolazimo

do viših standarda, na šta se odnosi značajan broj LTI indikatora. Rezultat – veća transparentnost i viši LTI - biće dobrodošao, bilo da opštine iskreno rade za dobrobit građana, bilo da vlasti žele da dobiju političke poene, predstavljajući se kao otvoreni i transparentni, bilo da to čine u želji da budu bolji od „suparničkih“ i/ili susednih opština i gradova, ili kako bi zadovoljile uslove „nametnute“ od strane donatora.

Glavni zaključak istraživanja LTI 2026 je da transparentnosti i dalje stagnira na niskom nivou. Neophodno je uspostavljanje **održivih mehanizama** kroz propise koji će precizno propisati **procedure, obaveze i odgovornost** za primenu ovih procedura.

Ove procedure mogu se propisati aktima JLS koji će regulisati predstavljanje javnih preduzeća i javnih ustanova na sajtovima JLS, poslovničke skupština i druga pojedina pitanja, ili aktima šireg obuhvata koji regulišu uređivanje i održavanje internet stranica JLS. Od koristi bi bilo i unapređenje postojećih akata, koji regulišu razne oblasti, poput javnih rasprava. Treba podsetiti na to da pored individualnog rada unutar lokalne samouprave, kao i propisa koji se usvajaju na nacionalnom nivou, značajnu ulogu u unapređenju standarda transparentnosti imaju i modeli akata koje izrađuje i promovise Stalna konferencija gradova i opština (SKGO)², kao i neki koji su promovisani u okviru posebnih donatorskih projekata. Zbog toga, unapređenje postojećih modela i izrada novih može da ima pozitivne efekte za stanje transparentnosti u celini. Transparentnost Srbija spremna je da podrži JLS koje žele da unaprede transparentnost, i posledično LTI.

Drugi podsticaj za povećanje transparentnosti JLS mogao bi stići sa republičkog nivoa i to na tri načina. Reč je o uvođenju zakonskih obaveza za JLS na republičkom nivou, ali pod uslovom da se prati njihovo sprovođenje i sankcioniše kršenje, što obično nije slučaj. Jednako važan podsticaj bilo bi i davanje dobrog primera sa republičkog nivoa, koji se ne može pohvaliti visokom transparentnošću, poštovanjem zakona, praćenjem sprovođenja propisa (posebno onih koji se odnose na JLS) i sankcionisanjem ili iniciranjem sankcionisanja kršenja pravila. Iako je lokalna samouprava izdvojena kao jedna od oblasti od posebnog značaja u Strategiji za borbu protiv korupcije iz 2024, do sada nije bilo konkretnih mera koje bi dovele do poboljšanja stanja, a koje bi mogle biti vidljive i u rezultatima ovog indeksa.

Mnogo puta je potvrđena činjenica da se bolji rezultati mogu očekivati kada zakoni propisuju transparentnost, kada je propisana direktna odgovornost, sankcije i kada se sankcije primenjuju. Čim se ukinu obaveze (kao što je bio slučaj sa javnim nabavkama), mali broj JLS će nastaviti sprovođenje dobre prakse. A ako se kršenje propisa toleriše, s vremenom će sve manje obveznika ispunjavati svoje obaveze.

Uticaj političke i administrativne volje, ali i kapaciteta i prioriteta (posebno u predizbornom periodu ili u periodima oštih političkih tenzija) mogli su se uočiti kroz istraživanja, pa i kroz rezultate.

Sam LTI, kao dugoročni mehanizam za praćenje, dokazuje se, ciklus za ciklusom, kao podsticaj i smernica lokalnim samoupravama koje su spremne da povećaju transparentnost svog rada. Takođe, LTI i publicitet koji dobija jeste pomoć građanima da shvate u kojim oblastima i kako se može poboljšati učinak njihovih opština i podsticaj da zahtevaju korake u tom pravcu.

Pojedinačni pomaci i padovi

Pojedinačno gledano, u 2026. godini nije bilo značajnih promena među prvih 10 opština i gradova na tabeli. Od prvih 10 u LTI 2025, na vrhu je i dalje sedam opština i gradova. Novi Pazar posle četiri godine

² <https://www.skgo.org/modeli-akata>

na vrhu tabele, sada tu poziciju, sa skorom 97, deli sa Velikim Gradištem, drugoplasiranim u LTI 2025. Tutin je na trećem mestu sa skorom 90, nakon što je tri puta u poslednjih pet godina bio na četvrtom mestu.

Kanjiža, koja je bila treća i Kragujevac, koji je bio šesti, sada dele četvrto mesto. Sledi Leskovac na šestom (pad sa petog), Piroć na sedmom (skok sa 11.), a osmo mesto dele Bor (pad za jednu poziciju) i Zrenjanin (skok sa 18.). Deseto mesto dele dva grada koji su ostvarili značajan napredak – Novi Sad (26. u LTI 2025) i Šabac (42. u LTI 2025).

Značajan napredak na tabeli ostvarili su i Požarevac (sa 56. na 16. mesto), Golubac (sa 103. na 52.) i Prijepolje (sa 112. na 52.).

Na dnu tabele su Preševo (LTI 28, dva manje nego prethodne godine), Bujanovac (31, pad za osam poena), Alibunar (32, pad za četiri poena), Lučani (33, pad za jedan poen) i Bosilegrad (33, pad za 10 poena). Ukupno 15 JLS ima indeks manji od 40, što je bolje nego prethodne godine, kada ih je bilo 17.

Što se tiče najvećih gradova u Srbiji, Niš posle prošlogodišnjeg skoka za 10 poena, sada beleži smanjenje indeksa za osam (skor 58) i pad sa 16. na 35. mesto. Novi Sad je popravio ocenu za devet poena i sa 26. stigao na 10. mesto. Beograd je tradicionalno u donjem delu tabele, sada ima ocenu veću za dva poena – 48, pa je sa stote stigao na 89. poziciju.

Tabela br. 3: Najbolje plasirane JLS LTI 2024 i njihov raniji skor

LTI pozicija/ocena	LTI 2026	LTI 2025	LTI 2024	LTI 2023	LTI 2022
Novi Pazar	1/97	1/97	1/97	1/94	1/87
Veliko Gradište	1/97	2/94	2/88	3/82	7/76
Tutin	3/90	4/82	9/74	8/76	4/81
Kanjiža	4/84	3/86	3/87	4/81	5/79
Kragujevac	4/84	6/79	24/62	16/66	14/65

Šta Indeks govori, a šta ne govori o korupciji?

Na kraju, važno je ponoviti napomenu da **loši rezultati u celini ili u nekim kategorijama ne znače nužno da je korupcija rasprostranjena u tim oblastima i u tim JLS.**

Slično tome, **dobri rezultati ne pružaju garanciju da u nekoj JLS nema korupcije, već smanjuju mogućnost da loše upravljanje ili korupcija ostanu neopaženi.** LTI meri transparentnost, koja je jedan od najbitnijih antikorupcijskih preventivnih mehanizama, a ocena preslikava stanje u trenutku kada je istraživanje obavljeno, odnosno kada su rezultati verifikovani.

Metodologija

Indeks transparentnosti lokalne samouprave (LTI) je instrument za merenje i ocenjivanje nivoa transparentnosti opština i gradova, i njihovo rangiranje, koji je osmislila Transparentnost Srbija (TS).³ Prvi put TS je uradila istraživanje 2015. godine, kada je bilo obuhvaćeno 168 gradova, opština i gradskih opština, u okviru projekta koji je podržalo britansko Ministarstvo spoljnih poslova. Istraživanje je ponovljeno dve godine kasnije, 2017. na manjem uzorku od 15 opština i gradova, uz podršku Misije OEBS u Srbiji. U 2019, TS je ponovo sprovedla istraživanje na nacionalnom nivou, prvo od pet u nizu koje je podržao USAID. Istraživanja su urađena i 2020, 2021, 2022 i 2023. godine. Istraživanje 2024. godine, na nacionalnom nivou, u kome je ocenjeno 170 gradova, opština i gradskih opština, podržala je Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC). SDC i njen projektni partner, organizacija Helvetas, podržali su istraživanje 2025. godine (takođe svih 170 gradova, opština i gradskih opština). I ove godine istraživanje je podržala SDC.

Redovno sprovođenje ovakvog istraživanja omogućava poređenje aktuelnih rezultata gradova i opština, praćenje njihovog napredovanja ili nazadovanja tokom dužeg vremenskog perioda, kao i utvrđivanje “uskih grla” transparentnosti. Takođe, rezultati ovakvog istraživanja bili su osnov za iniciranje izmena u propisima i praksi u onim oblastima koje su problematične u velikom broju JLS. Pored toga, kontinuirano praćenje transparentnosti podstiče kompetitivnost među JLS, što se potvrdilo u svim prethodnim ciklusima.

Prema metodologiji TS, indeks transparentnosti se izračunava kao zbir poena dobijenih na osnovu odgovora na indikatorska pitanja, i kreće se u rasponu od 0 do 100. Ove godine korišćeno je 98 indikatora (pitanja), tri više nego u periodu od 2019. do 2025. Negativan odgovor donosi 0 bodova, a pozitivan 1 ili 2. Konkretnije, pitanja koja se odnose dva ponderisana indikatora transparentnosti donose 2 poena za pozitivan odgovor i 0 za negativan, dok preostalih 96 pitanja donose 1 ili 0 poena.

Odgovori na indikatorska pitanja su prikupljeni pregledanjem zvaničnih internet prezentacija gradova, opština i gradskih opština. Korišćen je i metod direktnog uvida, posetom svim uslužnim centrima i prostorijama lokalne uprave. Treća grupa podataka prikupljena je slanjem zahteva za pristup informacijama od javnog značaja gradovima i opštinama. Četvrtu grupu izvora predstavljaju podaci pribavljeni od drugih organa (Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencija za sprečavanje korupcije). Ocenjivanjem je obuhvaćeno ukupno 145 gradova i opština i 25 gradskih opština. Za potrebe ovog istraživanja, za gradove, opštine i gradske opštine se koristi zbirni naziv – jedinice lokalne samouprave (JLS), iako formalno-pravno gradske opštine to nisu.

Svih 145 gradova i opština⁴ rangirano je zajedno, dok je 25 gradskih opština ocenjeno ali ne i rangirano, s obzirom na to da nemaju iste nadležnosti kao druge opštine. Naime, njihov obim poslova zavisi isključivo od statuta grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Na primer, neke od gradskih opština nemaju mesne zajednice, nemaju javna preduzeća ili javne ustanove pod svojom kontrolom, niti dodeljuju

³ Prilikom osmišljavanja LTI indeksa, korišćena su prethodna, slična iskustva članica mreže Transparency International, posebno slovačke podružnice, kao i hrvatske organizacije GONG, čiju je metodologiju koristio i TI BiH.

⁴ Kako je propisano Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije (Sl. Glasnik Republike Srbije, br. 129/2007, 18/2016, 47/2018 i 9/2020 - dr. zakon), osim onih sa Kosova („teritorija autonomne pokrajine Kosovo i Metohija“).

imovinu u zakup. Zbog toga bi izračunavanje relativnog indeksa (u odnosu na stvarne nadležnosti svake opštine) značajno komplikovalo utvrđivanje LTI i nikada ne bi moglo da bude u potpunosti tačno sa metodološke tačke gledišta. Stoga smo odlučili da gradskim opštinama dodelimo 0 bodova na svako pitanje za koga određene informacije nedostaju, čak i u slučajevima kada te opštine nisu imale dužnost ili mogućnost da informacije dostave ili objave. Zbog toga ne bi bilo poželjno porediti njihove pozicije i indekse sa indeksima ostalih JLS. Šire gledano, poređenja su moguća među opštinama unutar istog grada. Međutim, i u ovom slučaju bi trebalo biti oprezan. Čak i kada rade u sličnom pravnom okviru, opštine mogu raditi u veoma različitim okruženjima, pa neki indikatori mogu biti irelevantni (npr. da li opština uopšte ima svoje ustanove i preduzeća ili ne). Tako je za ocenjivanje transparentnosti gradskih opština najbolje posmatrati trend svake pojedinačne opštine kroz više ciklusa ocenjivanja.

Kada se porede rezultati LTI 2026 sa [LTI 2015](#), [LTI 2019](#), [LTI 2020](#), [LTI 2021](#), [LTI 2022](#), [LTI 2023](#), [LTI 2024](#) i [LTI 2025](#), potrebno je imati u vidu da je TS u više navrata promenila neka indikatorska pitanja.⁵ Indikatori u LTI 2020 su bili istovetni onim iz 2019. godine. Međutim, TS je promenila neke indikatore u istraživanju 2021. u odnosu na prethodno, kako bi se stekla jasnija slika o transparentnosti u pojedinim oblastima (na primer, razdvajanjem pojedinačnih indikatora koji su zahtevali pozitivnu ocenu da bi ispunili dve obaveze u dva odvojena pokazatelja), kako bi se postigla bolja ravnoteža za ukupnu ocenu u odnosu na pojedine oblasti (kategorije) i kako bi se veći akcenat stavio na oblasti koja predstavljaju veći rizik od korupcije (povećanje udela javnih nabavki i javnih preduzeća). U istraživanju LTI 2026 značajno su izmenjena dva indikatora, dodata četiri, a izbačen jedan. Još šest indikatora je pretrpelo manje izmene u formulaciji..

U radu na prikupljanju podataka, obučeni i iskusni istraživači TS detaljno su pregledali internet sajtove svih 170 JLS. Potom je koordinator istraživanja, pre unošenja prikupljenih podataka u tabelu, ponovo pregledao sve označene izvore informacija, kako bi se dodatno obezbedila konzistentnost ocenjivanja.

U cilju prikupljanja podataka za nekoliko indikatora, svim JLS smo poslali zahteve za pristup informacijama od javnog značaja. Svaki zahtev je sadržao pitanja u vezi sa pet indikatora. Na njih nije odgovorilo 12 JLS (dva grada, osam opština i dve gradske opštine), što je isto kao 2025. i malo više nego prethodnih godina (devet u 2024 - tri grada i šest opština i osam u u LTI 2023 - jedan grad, četiri opštine i tri gradske opštine). To je svakako značajno bolje nego prethodnih godina (2022. godine 24 JLS, 2021. godine 46 JLS).

Kao i u prethodnim istraživanjima, TS je svim JLS poslala i po jedan zahtev za pristup informacijama koristeći strategiju „pokrivenog kupca“. Umesto TS kao organizacije, zahtev je potpisao građanin, ostavljajući privatnu adresu za prijem odgovora. Ovim indikatorom nismo želeli da merimo transparentnost bilo koje pojedinačne informacije, već da steknemo uvid u to da li jedinice lokalne samouprave dostavljaju informacije i odgovaraju na zahteve na isti način kada stignu od „običnog građanina“ kao što to čine kada dobiju zahteve od prepoznatljive organizacije civilnog društva. Ove godine 152 JLS su odgovorile na zahtev građanina i dostavilo tražene informacije. To je malo lošije nego

⁵ Razlozi za promenu bili su rezultati i iskustva iz prethodnih istraživanja, promene propisa i uvođenje novih zakonskih obaveza u vezi sa sprečavanjem korupcije i povećanjem transparentnosti. Naime, na osnovu rezultata LTI 2015, istraživački tim otkrio je da podaci za neke pokazatelje nisu dovoljno jasni ili da se rezultati mogu tumačiti na različite načine, a neki su prilagođeni već u pilot istraživanjima na manjem uzorku opština u 2016. i 2017. godini. Nadalje, usvajanje novih zakona u oblastima kao što su javna preduzeća, inspekcije, urbanističko planiranje, lokalni antikorupcijski planovi i lobiranje uključeno je u indikatore relevantne za LTI 2019. Kada se ponderira, uticaj promena indikatora u poređenju LTI 2019 i 2020 sa LTI 2015, približno je iznosio svega 1,5 poen. Promena je bilo u LTI 2021 i konačno u LTI 2026 su pojedini indikatori izbačeni, dodati i izmenjeni, pa su na kraju bila tri više nego prethodne godine – 98.

2025. godine, ali bolje nego svih prethodnih godina (2024. godine 144, 2023. godine 123, 2022. godine 125, 2021. godine 130, 2020. godine 138 i 2019. godine 150). Transparentnost Srbija, odnosno „prikriveni kupac“, se nisu žalili Povereniku u slučajevima kada JLS nisu odgovarale na zahteve, jer bi vreme potrebno za donošenje odluke po žalbi prevazišlo rok za završetak istraživanja. Ukoliko nema odgovora niti direktnih dokaza o postojanju informacija koje su tražene prvim setom zahteva, rezultat je nula za te indikatore. Isti princip smo koristili i u prethodnim istraživanjima.

Saradnici organizacije TS prešli su više od 10.000 kilometara tokom istraživanja, i posetili svih 170 jedinica lokalne samouprave. Obišli smo opštinske uprave, tačnije, njihove uslužne centre, i na taj način utvrdili kakva je situacija za pet indikatora na licu mesta. Kao i svake godine, u nekoliko navrata istraživači TS su se u manjem obimu nego prethodnih godina suočavali sa sumnjičavošću zaposlenih u uslužnim centrima ili radnika obezbeđenja. Većina zaposlenih u lokalnim samoupravama sa kojima smo imali interakciju tokom istraživanja, bili su predusretljivi i uslužni. To je istovremeno potvrdilo da su zaposleni u većini JLS upoznati sa LTI istraživanjem.

Svi prikupljeni podaci su na kraju uneti u glavnu tabelu, a poređenja su predstavljena u nekoliko tabela koje se nalaze u ovom izveštaju.

Poslednji korak bila je verifikacija rezultata. Kako bismo sprečili eventualne propuste i mogućnost da usled toga pojedine JLS budu lošije ocenjene, svima smo poslali dopise sa listom nedostajućih podataka, kako bismo im omogućili da nam dostave link do traženih informacija, ako su objavljene a da naši istraživači iz nekog razloga nisu mogli da ih nađu. To je bila ujedno prilika za sve JLS da dodaju nedostajuće dokumente i informacije na svoje sajtove i informišu nas o tome. TS je ponovo izvršila proveru i utvrdila konačne rezultate. U vezi sa odgovorima na dopise, ako bi JLS samo iznela tvrdnju da traženi podaci postoje, ne pružajući pri tom ni link ni objašnjenje gde se oni mogu naći, a ni istraživač ni koordinator iz TS nisu (ponovo) mogli da nađu podatke, zadržana je negativna ocena za taj indikator. U 2026. odgovorile su 54 od 170 JLS, znatno manje nego 2025. godine kada je bilo rekordnih 77 odgovora.

Inače, prethodnih godina je na dopise za verifikaciju odgovaralo: u 2024. godini 56 JLS, 61 JLS u 2023. godini, 51 JLS u LTI 2022, 46 u 2021, 37 u 2020 i 74 u 2019.

I sada je bilo odgovora koji su bili formalni, ponekad u neskladu sa stvarnim stanjem. JLS, naime, u odgovoru tvrde da se neke informacije nalaze na sajtu, ne navodeći tačnu adresu ili opisnu lokaciju, a i dalje ih je nemoguće pronaći, a nije mali broj ni onih JLS koje uopšte ne navode linkove ka informacije ili dokumente za koje tvrde da postoje, već na sva pitanja samo odgovaraju sa „da“ (postoji) ili „ne“.

U okviru LTI istraživanja, TS je utvrdila i podatke o zastupljenosti žena i muškaraca na čelnim pozicijama u lokalnoj samoupravi – na funkciji predsednika/predsednice opštine odnosno gradonačelnice/gradonačelnika i na mestu načelnice/načelnika gradske ili opštinske uprave (u JLS u kojima postoji jedinstvena uprava). Ovi podaci (poglavlje u izveštaju) nisu direktno povezani sa transparentnošću, ali je analiza urađena jer je TS imala na raspolaganju spisak čelnih ljudi u JLS tokom istraživanja (slanje dopisa, utvrđivanje da li su funkcioneri prijavili imovinu). Na taj način smo želeli da pružimo priliku istraživačima koji se bave ovom tematikom da pokušaju da uspostave korelacije između pojedinih ocenjenih aspekata transparentnosti i rodne zastupljenosti. Analiza sadrži i poređenje sa zastupljenošću u vreme prikupljanja podataka za LTI 2025, 2024 i 2023.

Konačno, uvek treba imati u vidu da rezultat LTI predstavlja **stanje transparentnosti u trenutku kada je istraživanje obavljeno ili stanje kada je okončana verifikacija**. Stvarna, trenutna, transparentnost JLS, tj. stanje na njihovim internet sajtovima i u njihovim prostorijama, može se, dakle, razlikovati od statusa i ocene u trenutku objavljivanja ovog izveštaja.

Opšta zapažanja

Opšta ocena transparentnosti lokalne samouprave i perspektive za poboljšanje

Prosečna ocena 145 JLS u 2026. godini je 52, što je isto kao u istraživanju LTI 2025, LTI 2024 i LTI 2023. Ova već dugogodišnja stagnacija nastupila je posle perioda konstantnog rasta prosečne LTI od 2019. do 2023. godine. **Stoga je glavni zaključak za LTI 2026 da nema napretka u transparentnosti. Zakonima propisane obaveze iz oblasti transparentnosti u velikom broju slučajeva su kršene, bez odgovornosti i sankcija. Republičke vlasti ne samo da nisu pokretale postupke, tamo ge su nadležne, za kršenje propisa, već su i same davale loš primer.**

Višegodišnji trend stagnacije se u najvećoj meri može pripisati nedovoljnim merama za povećanje transparentnosti, kroz izmene bitnih propisa za rad lokalne samouprave ili nedovoljne angažovanosti državnih organa u obezbeđivanju njihove primene. Dodatni faktor bi mogle biti slabosti sistema odgovornosti u mnogim lokalnim samoupravama

S druge strane, postoji i znatan broj JLS koje godinama, pa tako i ove godine, održavaju ili čak povećavaju već visok nivo transparentnosti, ispunjavajući standarde daleko iznad minimuma propisanog zakonima. Kod nekih od njih osnov za te rezultate su procedure propisane lokalnim propisima, kod nekih se zasniva na volji i entuzijazmu. Svakako je neophodno, a to je zaključak koji se ponavlja već u nekoliko ciklusa, **nastaviti rad na uspostavljanju održivih mehanizama, pre svega usvajanjem propisa koji će precizno propisati procedure i obaveze, ali što je još važnije – odgovornost za primenu ovih procedura.**

To što LTI nije porastao može se eventualno pravdati, ili bar objasniti, političkim tenzijama i „pomeranim fokusom“. Prosečan LTI nije, međutim, ni pao i za to objašnjenje treba tražiti na drugom kraju. Balans zajedno čine JLS koje su propisale i slede procedure u vezi sa transparentnošću, one koje imaju političku volju da „profitiraju“ od transparentnosti i borbe protiv korupcije, srećno ukrštenu sa administrativnom voljom i kapacitetima.

Jedan od faktora koji utiče na JLS da rade na povećanju transparentnosti, pa posledično i LTI, jeste **konkurencija između lokalnih samouprava.** Ovakav podsticaj donosi kratkoročne rezultate ali je upitan sa stanovišta održivosti. Stoga bi pravila uspostavljena na nacionalnom nivou bila od najveće pomoći za obezbeđivanje održivosti transparentnosti.

Propisivanje pravila na republičkom nivou samo po sebi nije dovoljno. Uslov je da se delotvorno prati sprovođenje pravila i preduzimaju mere prema onima koji ih krše. Dosadašnja istraživanja, i to ne samo LTI, koja je TS, i to ne samo TS, sprovodila, pokazuju da se bolji rezultati očekuju kada zakoni propisuju jasne obaveze objavljivanja podataka, kada se propišu odgovornosti i sankcije i kada se prati sprovođenje. Kada se ukinu obaveze (kao u slučaju sa javnim nabavkama), mali broj JLS će nastaviti sprovođenje dobre prakse.

Pored ukidanja zakonskih obaveza u oblasti javnih nabavki, rezultati LTI 2026 potvrđuju još neke nalaze iz prethodnih godina – pozitivan uticaj uvođenja budžetskih postala, pod uslovom da se redovno održavaju. Vidljiv je i značaj direktne podrške opštinama i gradovima kroz projekte koji su imali za cilj povećanje transparentnosti ili participativnosti. Uticaj političke i administrativne volje ali i kapaciteta i prioriteta mogli su se uočiti kroz istraživanja, pa i kroz rezultate.

Istraživanje je **ponovo identifikovalo neke dobre prakse. Neke od njih traju već godinama, a neke dobre prakse su replicirane. S druge strane, i neke loše prakse opstaju.** Samo nekoliko JLS ima

objavljene kontakte putem kojih građani mogu da komuniciraju sa odbornicima. Nema podataka o lobiranju, ne objavljuju se uvek rezultati konkursa za medijske projekte i udruženja, a još ređe izveštaji o realizaciji projekata.

Pojedini sistemski problemi i zapažanja

Neretko se (slučajno ili namerno) transparentnost pogrešno predstavlja i interpretira. Kao otvorenost prema građanima se, naime, pokušava prikazati to što im se omogućava da imaju uvid u aktivnosti najviših zvaničnika ili što se javno promovišu aktivnosti organa JLS, javnih preduzeća i javnih ustanova koja obavljaju svoje redovne obaveze, pružaju usluge građanima. To se često čini kroz propagandne priloge i saopštenja ili medijske priloge u kojima se navodi lokalnih vlasti prihvataju nekritički, bez pitanja.

A zapravo, temelj transparentnosti u JLS jeste stavljanje na raspolaganje građanima odluka koje usvajaju lokalne vlasti. To ne podrazumeva interpretaciju odluka od strane zvaničnika. Jer, da bi građani mogli da pozivaju vlast na odgovornost, neophodno je da imaju uvid u ono što vlast radi. To se prevashodno odnosi na uvid u odluke koje vlast donosi i koje imaju uticaj na život građana.

Nalati LTI istraživanja, ali i odgovori koje šalju JLS, pokazuju da se umesto odluka koje bi bile lako dostupne na sajtu i koje bi bile objavljene odmah nakon sednice lokalne skupštine ili veća, građanima često nudi samo tumačenje u vidu izjave / obrazloženja donosioca odluke, vesti koje piše urednik internet sajta JLS. Takođe, TS se često sreće sa stavom JLS da je objavljivanje odluka u službenom glasilu dovoljno da se obezbedi transparentnost. A istovremeno, nije redak slučaj da se službeno glasilo ne može naći na sajtovima JLS, a i kada je dostupno, dokumenti neretko nisu pretraživi.

Zbog takvog stanja transparentnosti u oblasti „Skupština i veće“ građani imaju smanjenu mogućnost da prepoznaju kakav će uticaj odluke koje ova tela donose imati na njihov život. Neke JLS se odlučuju da objave samo određene dokumente, bez jasnih kriterijuma zašto te objavljuju a druge ne. Prosečna ocena u oblasti „Skupština i veće“ je niža od svih ostalih kategorija (oblasti) gotovo od samog početka LTI istraživanja⁶ i varira između 34% i 39% u poslednjih šest ciklusa. Nakon što se u LTI 2023 prvi put približila granici od 40% (bila je 39,5%), u poslednja tri ciklusa pala je na ovogodišnjih 34,1%.

Najviše brine nizak procent JLS na čijim se sajtovima mogu naći odluke donete na sednicama lokalnih skupština – samo 40% (46,2%⁷ 2023. godine, 44,1% 2024. godine i 39,3% 2025 godine). Uz to, i dalje 20 lokalnih samouprava (13,8%) na svojim sajtovima nema službeni list, niti link do njega. U takvoj kombinaciji, nedostatak transparentnosti za ove indikatore značajno otežava praćenje gradskih/opštinskih propisa.

Dnevni red naredne sednice skupštine je postavljen na 51% (55,2% u LTI 2025) sajtova JLS, a predlozi akata za sledeću sednicu na 22,8% (24,1% u LTI 2025). Slična je situacija i sa transparentnošću rada gradskih i opštinskih veća – posle značajnog povećanja u 2023. godine (povećanja sa izuzetno niskog nivoa 14,5% na nešto viši 26,9%, ali u apsolutnim razmerama i dalje nizak nivo) nastavlja se pad, te je sada taj indikator na 15,9%.

⁶ Ocena je bila 49% u prvom istraživanju 2015. godine, ali su potom značajno promenjeni indikatori u ovoj oblasti.

⁷ Svi podaci se odnose na 145 opština i gradova, ukoliko nije drugačije naznačeno.

Stanje u oblasti budžeta se popravlja: prvi put je budžet objavljen na sajtu svih 145 JLS (TS vrednuje objavljivanje budžeta na sajtu a ne samo u službenom glasilu). Nakon ogromnog pada prošle godine, na 46,2%, povećan je na 70,3% broj JLS koje su organizovale javnu raspravu koja uključuje konsultativni skup. Međutim, izveštaj o javnoj raspravi koji sadrži predloge z a izmenu objavilo je samo 45,5% JLS.

Broj objavljenih javnih poziva za konkurse za dodelu sredstava medijima i nevladinim organizacijama u prethodnoj godini bio je rekordnih 93%. U oblasti medija pao je na 86,2%, dok je u drugoj oblasti ostao na visokom nivou. Brine značajno smanjenje broja objavljenih rešenja o dodeli sredstava -58,6% za medije i 66,9% za udruženja.

I u LTI 2025 nastavlja se spor, ali stabilan napredak u oblasti javnih preduzeća i javnih ustanova, koji je započet još od LTI 2019, kada je prosek bio 29%. Sada je ocena stigla do 55,1%. Napredak je, međutim, i dalje spor, posebno kada se uzme u obzir da se JP i JU prepoznaju kao izuzetno rizični sa stanovišta zloupotreba i korupcije.

I dalje se beleži rast indikatora koji ocenjuje da li su u svim JP sprovedeni konkursi za izbor direktora ili da li su barem vršio ci dužnosti u zakonitom položaju (rok trajanja v.d. stanja). Praksa imenovanja direktora povezanih sa političkim strankama je notorna činjenica, a ne tajna, ali se često konkursi ne održavaju čak ni forme radi. Ponovo su zabeleženi brojni slučajevi direktora lokalnih JP u v.d. stanju dužem od pet godina.

Na stranicama malog broja JLS (5,5%, manje nego u LTI 2025, kada je bilo 6,9%) mogu se naći sveobuhvatne informacije o procedurama izbora direktora. Situacija je nešto bolja, ali uz zabrinjavajući višegodišnji trend pogoršanja, kada su u pitanju osnovne informacije o ovim procedurama – one su objavljene na sajtu 12,4% JLS sajtova (13,1% u 2025 i 17,2% u LTI 2024).

I dalje veliki broj (13,1%) posmatranih JP nema svoje internet stranice iako je ovo zakonska obaveza od 2012. godine.

Podatak o broj sajtova JP (ili JLS) na kojima su objavljeni godišnji planovi rada i izveštaji o radu JP ilustruje razmere nepoštovanja Zakona o javnim preduzećima. Ovi dokumenti, osnovni za razgovor o bilo kakvoj transparentnosti mogu se naći na sajtovima 51,7% (planovi) odnosno 44,2% (izveštaji) JP iz uzorka. Za 14 godina primene Zakona o JP nismo zabeležili niti jedan slučaj da je direktor kažnjen za nepoštovanje odredbi o transparentnosti.

Nastavlja se rast broja JLS koje su usvojile i objavile razvojne strategije. Ovaj indikator je porastao sa 34% u 2021. na 76,6% u 2024, 82,8% u LTI 2025 i 86,9% u LTI 2026.

Nakon prošlogodišnje rasta svih indikatora u oblasti slobodnog pristupa informacijama, sada gotovo svi beleže pad. Što se tiče postupanja po zahtevu „prikriivenog kupca“, građanina koga je TS angažovala i koji je tražio informaciju u svoje ime, a ne u ime TS, zahtev je ignorisalo 18 od 170 JLS. To je malo više nego prethodne godine (16), ali znatno bolje nego u LTI 2024 (26) i LTI 2023 (47).

Od primera dobre prakse, pored budžetskih portala (mada i dalje ima uspostavljenih budžetskih portala kojima nedostaju brojni sadržaji ili su jednostavno neažurni), ima dobrih primera u vezi sa zasebnim portalima skupština opština/gradova ili portalima za urbanizam. E-registri administrativnih procedura, kada se redovno ažuriraju, jesu korisni ne samo zbog toga što su “laki za upotrebu” i pretraživanje, već i zato što pružaju i veću količinu informacija. Dobrim primerima je, kao i svake godine, posvećeno posebno poglavlje ovog izveštaja.

Rezultati JLS u pojedinim oblastima istraživanja

Pregled

Jasno utvrđena odgovornost i nadležnost, propisane sankcije koje se primenjuju kada se propis krši – to su neophodni uslovi za visoku transparentnost. Istraživanja LTI, ali i praksa u drugim oblastima, nedvosmisleno su pokazali da dobra volja (administrativna, politička) i entuzijazam ne mogu da zamene propise i čvrsto ustrojen sistem obaveza i odgovornosti. Nesumnjivo je da je transparentnost veća, pa su posledično i rezultati za pojedine indikatore ili oblasti bolji, kada je obaveza objavljivanja informacija uređena zakonom ili drugim propisom. Zakonske obaveze se, međutim, često ignorišu, a kršenje se retko kažnjava. Još je gore kada kazne uopšte nisu ni propisane.

Stoga je za postizanje i održavanje transparentnosti nužno da se usvoje jasne procedure, propišu precizna zaduženja i odgovornost, te da se procedure kontinuirano sprovede. Ovo je neophodan ali, nažalost, ponekad ne i dovoljan uslov. To je ipak prvi korak koji bi vodio ka situaciji u kojoj poboljšanje transparentnosti neće zavisiti samo od političke volje ili entuzijazma pojedinaca u lokalnoj administraciji.

TS je po ovom pitanju između čekića i nakovnja, jer je nepopularno istovremeno očekivati saradnju (posebno kada je reč o materiji koja promoviše dobru praksu i izlazi van okvira minimalne ili zadovoljavajuće transparentnosti) i zagovarati sankcije za one koji bi trebalo da pokažu dobru volju. Ipak, iskustvo pokazuje da **sankcije za kršenje pravila i mehanizama treba ne samo propisivati, već i redovno sprovoditi. TS je 2025. godine uputila poziv Ministarstvu privrede da svojim autoritetom i upozorenjem, pa potom i pokretanjem postupaka za kažnjavanje doprinese boljoj primeni zakona, ali ministarstvo nije odgovorilo na dopis, niti je pokrenulo slične aktivnosti⁸.**

TS godinama, kroz niz LTI ciklusa i u inicijativama prilikom usvajanja zakona i javnih politika, insistira na uspostavljanju (kroz obavezujuće propise) većeg nivoa obaveza u vezi sa transparentnošću.

Sa stanovišta korupcijskih rizika, transparentnosti i diskrepancije između propisa i prakse karakterističan je Zakon o javnim preduzećima i njegova primena koju TS prati ne samo kroz niz indikatora u LTI već i u drugim redovnim istraživanjima. Prosečna ocena za oblast „Javna preduzeća i javne ustanove“ u LTI raste od 2019. godine, ali je i dalje niska (55,1%), a mogla je biti znatno veća da su sankcije u cilju sprovođenja propisane obaveze ranije korišćene. Takođe, loše primere lokalnim vlastima su sve vreme davali Vlada Srbije i javna preduzeća na republičkom nivou, koja su takođe ignorisala svoje obaveze.

Istraživanje je ponovo identifikovalo neke primere dobre prakse (navedene u posebnom poglavlju ovog izveštaja). Neke od njih se održavaju nekoliko godina, neke se repliciraju, ali, s druge strane, većina loših praksi i dalje postoji. To uključuje nedovoljno informacija u vezi sa budžetskim dokumentima

⁸ Od 2012. godine Zakon o javnim preduzećima propisuje obaveze iz oblasti javnosti rada, objavljivanje određenih podataka na sajtovima JP, a i dalje 12,5% JP iz uzorka nema svoj sajt, dakle nema gde da objavi ono što bi moralo da objavi. Ostali imaju sajtove, ali je značajan broj JP koja podatke ne objavljuju, uopšte ili ne redovno. TS nije zabeležila niti jedan slučaj da je odgovorno lice kažnjeno zbog kršenja obe zakonske odredbe o javnosti rada. Zakon o javnim preduzećima, član 78. „Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u javnom preduzeću ukoliko ...javno preduzeće ne objavi na internet stranici podatke propisane članom 71. ovog zakona“.

(osim samog budžeta koji su ove godine prvi put objavile svih 145 JLS), kao što su obrazloženje budžeta, šestomesečni i devetomesečni izveštaji o izvršenju budžeta, a posebno mesečni izveštaji (čije objavljivanje nije zakonska obaveza, ali ih sve JLS izrađuju).

Nastavlja se pad u oblasti javnih nabavki, ova kategorija prvi put ima prosek ispod 40% (pre ukidanja zakonske obaveze objavljivanja nabavki na sajtu JLS bio je iznad 95%). Skoro sve JLS na svojim sajtovima imaju odeljak posvećen javnim nabavkama (164 od 170), ali se na njima objavljuju najčešće samo planovi JN (zakonska obaveza), a uz njih ponekad i podaci o nabavkama male vrednosti.

JLS su i dalje relativno dobro ocenjene u oblasti „slobodnog pristupa informacijama“ – gotovo sve JLS (141 od 145) poštovala su obavezu informisanja građana o načinu podnošenja zahteva (informacija na internetu), ali su ti podaci u štampanom obliku bili vidljivi u samo 11 uslužnih centara ili prostorija uprave.

Kao što je pomenuto, u obrazloženju značaja propisivanja i sprovođenja sankcija, transparentnost lokalnih javnih preduzeća i ustanova je slaba, iako je u ovoj oblasti od LTI 2019. primetan spor, ali stabilan napredak. Prosečan rezultat (55,1%) je i dalje daleko ispod poželjnog nivoa a neki od indikatora koji su među najznačajnijim sa stanovišta potencijalnih zloupotreba i rizika od korupcije se smanjuju ili su na veoma niskom nivou. Sveobuhvatne informacije o procedurama izbora direktora mogu se naći na sajtovima 5,5% JLS, a osnovne informacije o ovim procedurama objavljene su na sajtovima 12,4% JLS.

U 18% JLS postojao je najmanje jedan slučaj da direktor JP nije izabran na konkursu, odnosno da je bio na funkciji nakon što mu je istekao mandat v.d. direktora. Objavljivanje planova rada i izveštaja o radu JP je zakonska obaveza, ali smo pronašli 52% odnosno 42% ovih dokumenata za posmatrana JP. Konačno, ono što najviše zabrinjava, 19 od 145 posmatranih JP **nema svoj sajt**, gotovo 14 godina od uvođenja obaveze objavljivanja dokumenata **na sajtu**.

Procenat JLS koje na svojim sajtovima imaju odeljke posvećene JP prvi put je prešao 90%. Takva stranica može biti prvi korak ka stranici sa sveobuhvatnim informacijama i dokumentima, koje je TS predlagala u svim dosadašnjim zaključcima istraživanja.

Nakon prošlogodišnjeg pada broja sajtova JLS na kojima se nalaze podaci o sprovedenim javnim raspravama (u poslednjih 12 meseci, izuzev rasprava o budžetu), ove godine taj indikator se zadržao na 57,9% (84 od 145, 20 manje nego u LTI 2024).

Malo je porastao (ali je i dalje nizak) broj JLS koje imaju mehanizme pomoću kojih građani mogu putem sajta pratiti tok svog predmeta (16 od 170). U prostorijama 49 (52 u LTI 2025) i na sajtovima 106 (98 u 2024) od 170 JLS mogu se prijaviti nepravilnosti, nezakonitosti, uključujući i sumnju na korupciju. O odnosu prema građanima svedoči podatak da je samo 26 od 170 JLS sveobuhvatno istraživalo zadovoljstvo građana uslugama administracije u poslednje četiri godine ili je koristilo evaluaciju koju su radili drugi (NVO, donatori, itd.). Ovo je minimum od početka sprovođenja LTI.

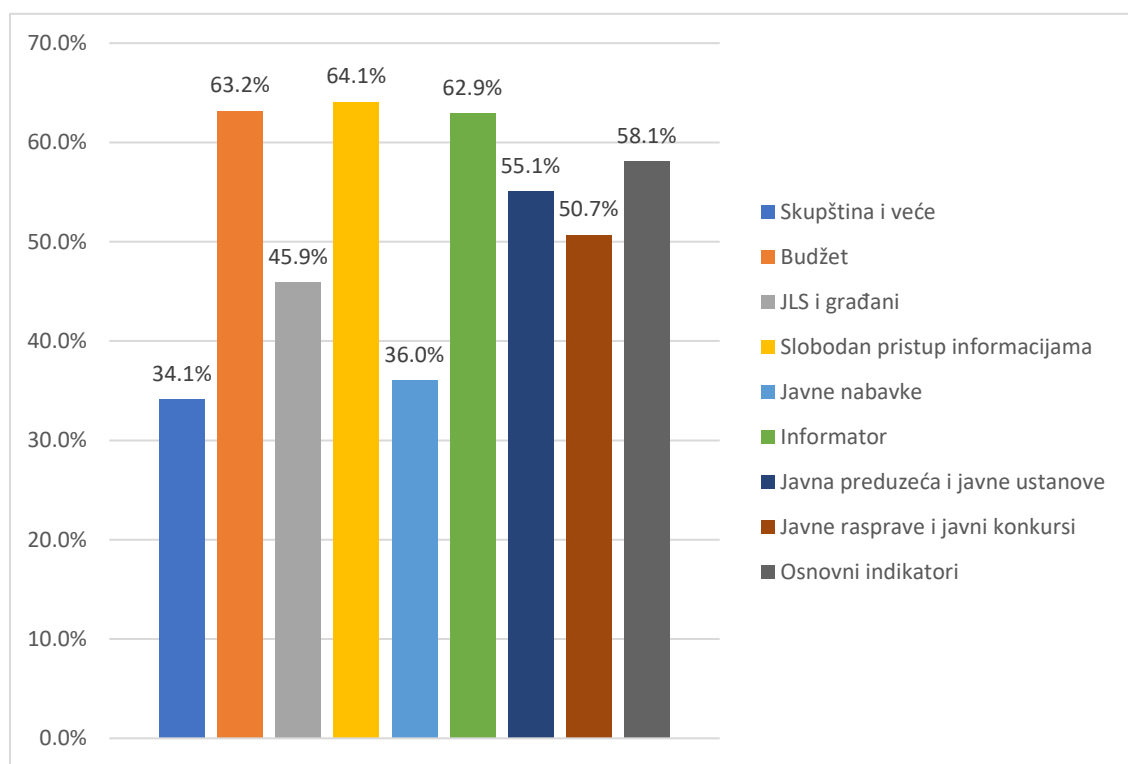
Oblast Skupština i veće je i dalje najlošije ocenjena. Jedini indikator sa visokom ocenom je objavljivanje spiska odbornika (89%, isto kao u LTI 2025, ali manje nego u LTI 2024). Međutim, kontakti sa odbornicima (adrese e-pošte, brojevi telefona, direktni obrasci za kontakt) nalaze se na sajtovima samo 11,2% JLS. Dnevni red naredne sednice Skupštine nije vidljiv u tačno polovini JLS. Od 85 koji objavljuju dnevni red, samo 38 objavljuje i materijale koji će se na narednoj sednici razmatrati.

U preostalim, nekategorisanim indikatorima, 145 opština i gradova su najbolje rezultate ostvarile u objavljivanju prostornih/urbanističkih planova (99,3%), na indikatoru da li su predsednici opština i gradonačelnici podneli prijavu imovine (96%), i objavljivanju podataka o broju zaposlenih u JLS (96%).

Akt o sistematizaciji opštinske uprave bio je dostupan u 154 od 170 JLS, a etički kodeks u 63% slučajeva. Lokalne antikorupcijske planove usvojilo je i objavilo 116 od 145.

Važno je napomenuti da **loši rezultati u nekim kategorijama ne znače nužno da je korupcija rasprostranjena u tim oblastima. Slično tome, dobri rezultati nikako ne garantuju da nema korupcije.** Transparentnost je samo mehanizam za lakše otkrivanje ili prevenciju korupcije, a krajnji uspeh ovih mehanizama zavisi od mnogo drugih faktora. Takođe, nizak LTI rezultat ne znači nužno da je opština korumpiranija od druge koja ima viši LTI, i obrnuto. Činjenica je da nizak LTI treba da „probudi javnost“ i lokalnu administraciju i rukovodstvo, dok visoki LTI znače da će koruptivno ponašanje biti teže prikriti i lakše otkriti.

Grafikon br. 1: Procenat uspeha 145 JLS po kategorijama

Legenda:

“Osnovni indikatori” se odnose na pet indikatora iz različitih kategorija koji nose 2 boda.

“Uspeh” se odnosi na procenat od ukupnog broja bodova koje su JLS mogle da dobiju za indikatore u određenoj kategoriji

Oblasti istraživanja

Pregled

Indeksi transparentnosti podeljeni su u osam kategorija. Ove kategorije, odnosno oblasti, sadrže između četiri i 18 indikatora. Trinaest indikatorskih pitanja nije grupisano u posebne kategorije, jer su fokusirana na prilično uska područja (lokalni antikorupcijski planovi, podnošenje izveštaja o imovini, dostupnost planova rada i izveštaja o radu opštinske uprave, etički kodeks, prostorni planovi itd). Među osam pomenutih kategorija, i ove godine je najbolja prosečna ocena u oblasti „Slobodan pristup informacijama“. Nakon što je prošle godine došla do rekordnog nivoa (66,1%), sada je pala na 64,1%. Četiri od pet indikatora u ovoj oblasti beleže pad.

I „Budžet“ je prošle godine stigao do rekordnog nivoa (63,5%), a sada je prosečna ocena malo smanjena, na 63,2%. Čak devet od 14 indikatora je poraslo, ali je padu doprinelo uvođenje novog indikatora (načini pozivanja građana na javnu raspravu o budžetu), koji ima veoma nizak prosek od 24,1%.

Oblast „Informatori o radu“, posle velikog pada u LTI 2025, sada beleži rast, ali ne toliki da bi se prosek vratio na nivoe iz 2024. i 2023. godine, kada je bio iznad 73%. Ocena je sada 62,9%, a najveći rast ima indikator koji je prošle godine imao najveći pad – objavljivanje i ažurnost informatora o radu.

„Javne nabavke“ nastavljaju pad otkako su ukinute pojedine zakonske obaveze 2021. godine. Sada je ova grupa indikatora na 36%, (46,9% u LTI 2025, 59% u LTI 2024, 62,2% u LTI 2023, 72,6% u LTI 2022 i 95,5% u LTI 2021).

Do 2021. godine postojale su jasne zakonske obaveze u toj oblasti: lokalne samouprave, pod pretnjom kazni, bile su obavezne da objave informacije na Portalu javnih nabavki i da objave te informacije i na svojim veb stranicama. Obaveza objavljivanja na sajtovima je ukinuta 2021. godine i rezultirala je nižim ukupnim rezultatima.

Prosek iznad 50% je zabeležen u još dve oblasti - „Javne rasprave i javni konkursi“ (50,7%, nastavak pada sa 53,7% u 2025 i 54% u 2024) i „Javna preduzeća i javne ustanove“ (sa 54,9% na 55,1%).

Kada je reč o pojedinačnim indikatorima, za 19 od ukupno 98 (prošle godine 18 od 95, u LTI 2024 bilo ih je 14, u LTI 2023 15, a u LTI 2022 10), više od 90% opština i gradova ima pozitivne ocene. Kod dva indikatora je rezultat 100% (kontrolne liste inspekcija i objavljen budžet na sajtu). Ostali indikatori sa više od 90% pozitivnih ocena su: Informacija o radnom vremenu uprave dostupna na sajtu, objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi, vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektno korisnike, na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama, informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama dostupna na sajtu, objavljeni pozivi za zakup imovine, podaci o broju zaposlenih u JLS, predsednik/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini, nema neizvršenih rešenja Poverenika, objavljeni podaci o broju zaposlenih u JU, objavljena sistematizacija uprave, objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima, na sajtu JLS postoji segment posvećen JU i segment posvećen JP, usvojen plan integriteta, JLS na vreme dostavila tražene informacije „tajnom kupcu“, na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje opština pruža.

Na dnu tabele i dalje nema indikatora sa ukupnom ocenom nula. Na 1,4% (dve JLS od 145) je dostupnost podatka kako su pojedinačno glasali odbornici, a na 2,8% (četiri od 145 JLS) je dostupnost podataka o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima.

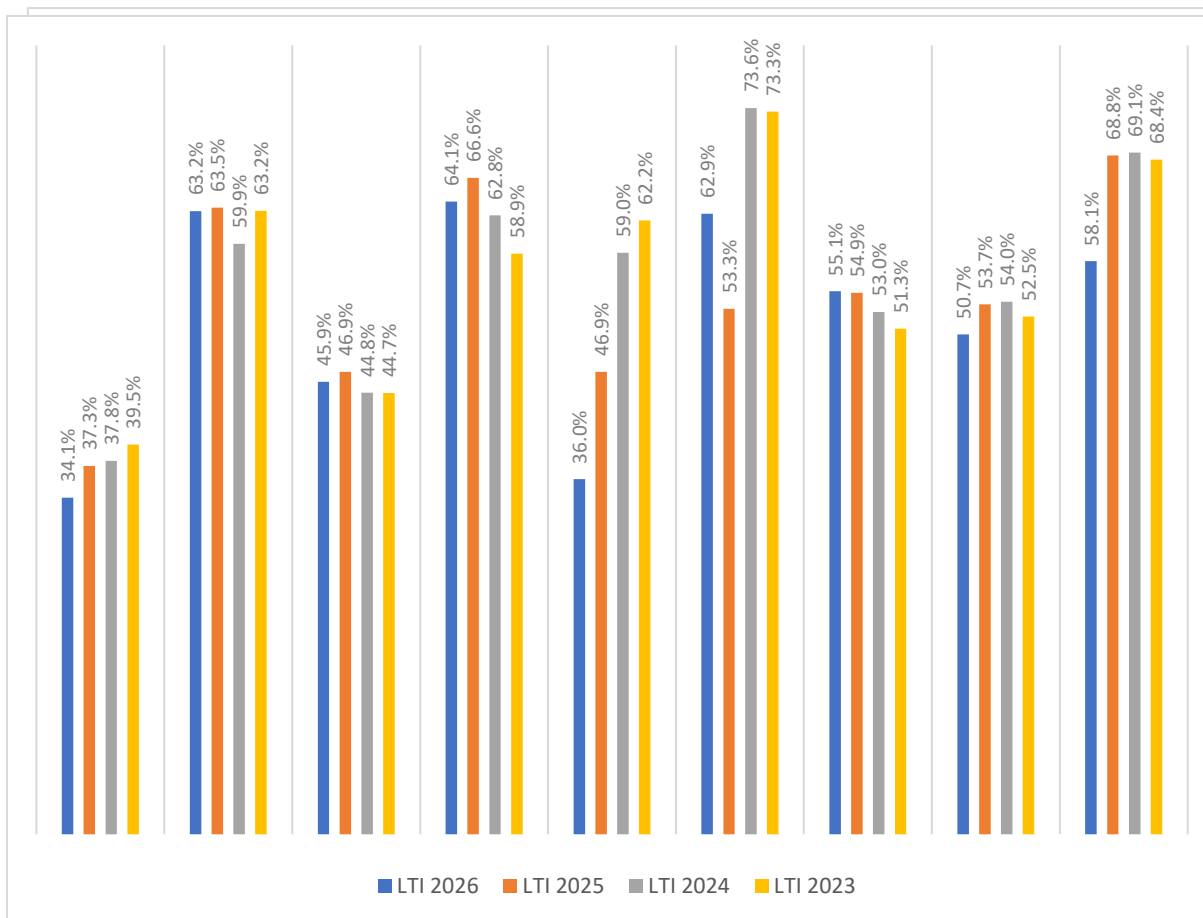
Tabela br. 3: Postignut uspeh JLS u pojedinačnim oblastima (kategorijama)

	Skupština i veće	Budžet	JLS i građani	Slobodan pristup informacijama	Javne nabavke	Informator o radu	Javna preduzeća i ustanove	Javne rasprave i javni konkursi	Osnovni indikatori
Prosek	4,4	9,5	7.3	3,8	1.8	2,5	9,9	5,1	5,8
Maksimum	13	15	16	6	5	4	18	10	10
% maks. rezultata	34.1%	63.2%	45.9%	64.1%	36%	62,9%	55.1%	50,7%	58,1%

*Legenda: Rezultatski raspon: od 0 do maksimalnog broja za određenu kategoriju
Kompletna lista indikatora po oblastima (kategorijama) nalazi se u aneksu.*

Kao i u prethodnih sedam ciklusa, JLS su bile najlošije u kategoriji „Skupština i veće”. U kategoriji „Javna preduzeća i javne ustanove” se beleži kontinuirani rast ali je skor i dalje nezadovoljavajući. Ostvaren je napredak u kategoriji „Informator o radu” i izuzetno mala promena u kategoriji „Budžet”..

Grafikon br. 2. Ukupan rezultat JLS u osam kategorija u 2026 u odnosu na 2025, 2024 i 2023

Legenda: Poređenje ukupnog rezultata JLS-a u osam kategorija, 2026/2025/2024/2023.

Slobodan pristup informacijama

Prosečna ocena u ovoj oblasti i dalje je relativno dobra. Ocene pojedinačnih indikatora (ima ih pet, jedan je ponderisan sa dva poena), međutim, izuzetno variraju. Gotovo sve JLS (97,2%) poštuju obavezu obaveštavanja građana putem sajta (ili u informatoru) o načinu podnošenja zahteva. Ipak, samo 7,6% (4,1% u LTI 2025, 2024, 2023 i 2022) ima tu informaciju dostupnu u svojim prostorijama. Broj lokalnih samouprava koje su dostavile tražene informacije TS-ovom „skrivenom tražiocu” je na relativno visokom nivou od 90,3% (91,7% u LTI 2025).

U ovoj kategoriji, 16 JLS imaju vrlo dobar rezultat od pet poena (od maksimalnih šest) (u LTI 2025 bilo ih je 24, a u LTI 2024 bilo ih je 13), a nijedna maksimalnih šest. Među njima su i neke JLS koje su veoma anisko na ukupnoj tabeli - Svilajnac (126), Smederevo (95), Kikinda (77) i Malo Crniće (72).

Budžet

Prosečna ocena u kategoriji „Budžet” i dalje varira oko 60%. U LTI 2025 bil aje na rekordnih 63,5, a sada je 63,2, koliko je bila i u LTI 2023. U međuvremenu, u LTI 2024, zabeležen je pad na 59,9%.

Prvi put su dokument o budžetu za tekuću godinu na svom sajtu objavile sve JLS (100%), a u tačno četiri petine (80%) slučajeva objavljeno je i obrazloženje. Budžet je u 82,8% slučajeva dostupan u pretraživom obliku. Situacija je znatno lošija po pitanju dostupnosti podataka o budžetskoj potrošnji, gde je samo 50,3% JLS (što je ipak rast u odnosu na 49,7% u LTI 2025, 47,6% u LTI 2024, 44% u LTI 2023 i 39,3% u 2022) objavilo bar šestomesečne i devetomesečne izveštaje. Broj JLS koje objavljuju mesečne izveštaje o izvršenju budžeta varira već nekoliko godina između 13 i 16,6%, što je bila rekordna vrednost u LTI 2025. Sada je taj procenat pao na 13,1%. Broj JLS koje objavljuju građanske vodiče kroz budžet održava se godinama oko 50%, a u LTI 2026 je 54,5%.

Izveštaji o reviziji su razmatrani i objavljeni u 40% (37,2% u 2025, 31% u 2024) slučajeva. Posle velikog pada broja JLS (sa 73% na 60% pa na 46,2%) koje su organizovale javne rasprave o budžetu (ankete građana ili konsultativni sastanci), taj indikator sada se vratio na 70% (102 od 145 JLS). Izveštaje sa javnih rasprava koji sadrže primljene predloge i obrazloženja za njihovo prihvatanje ili odbacivanje objavilo je 45,5% (66 JLS). Treba imati na umu da svi izveštaji ne potiču nužno sa sajtova 102 JLS koje su organizovale javne rasprave po standardu koji za taj indikator postavlja TS (konsultativni sastanci sa građanima su uslov za pozitivnu ocenu). Bilo je i javnih rasprava bez sastanaka, samo sa anketama ili dostavljanjem predloga, pa među 66 objavljenih izveštaja mogu biti i oni sa takvih rasprava.

U kategoriji budžet postoji novi indikator – da li je JLS uputila poziv građanima na javnu raspravu o budžetu na najmanje tri od navedenih pet načina: objavljivanjem poziva na sajtu JLS, saopštenje za medije, preko mesnih zajednica, preko društvenih mreža, licima/direktnim obaveštavanjem građana. Pozitivnu ocenu ima četvrtina JLS.

U kategoriji „**Budžet**“ maksimalnu ocenu 15 ima šest gradova i opština (Kanjiža, Veliko Gradište, Novi Pazar, Tutin, Užice, Pirot) – dok tri JLS imaju 14 poena (Kragujevac, Ražanj, koji je 61. na ukupnoj listi, i Blace).

Informatori o radu

Posle ogromnog pada u LTI 2025, sa 73,6% na 53,3%, prosečna ocena u ovoj oblasti je porasla na 62,9%. Indikator „Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?“ najviše je doprineo prošlogišnjem padu jer je sa 90,3% prethodne godine pao na 53,8% u LTI 2025. Informatori su ažurniji ove godine, ocena za taj indikator je 88,3%. Iz godine u godinu smanjuje se broj informatora u kojima se može naći planjavnih nabavki (sada je na 35,9%). Sve je teže naći i podatke o platama predsednika/gradonačelnika i načelnika uprave - sa 91,7% 2023. godine, sada je taj indikator pao na 78,6%.

Maksimalan rezultat od četiri poena imaju 23 JLS (u LTI 2025 bila je 21, a u LTI 2024 bilo ih je 52).

Javna preduzeća i javne ustanove

U oblasti koja se smatra izuzetnu rizičnom za korupciju, veoma je važno postići visok nivo transparentnosti. To nije slučaj sa oblašću „Javna preduzeća i javne ustanove“, iako prosečna ocena u ovoj kategoriji raste od 2019. godine. Ona je, međutim, i dalje na relativno niskom nivou od 55,1%. Povećanje je zabeleženo u samo šest od 18 indikatora. Više od 90% JLS ima poseban odeljak na sajtu sa informacijama o JP i JU. Brine, zapravo frustrira, činjenica da 14 godina od uvođenja zakonske

obaveze da objavljuju pojedine podatke na svojim sajtovima, pojedina JP nemaju sajt (19 od 145 iz uzorka, odnosno 13,1%).

Sveobuhvatni dokumenti o procesu konkursa za izbor direktora JP pronađeni su na nekoliko sajtova lokalnih samouprava (osam, odnosno 5,5%), a bar neki dokumenti se mogu naći u 18 (12,4%) slučajeva. Godišnje planove rada, što je zakonska obaveza, objavljuje malo više od polovine posmatranih JP, a izveštaje o radu još manje – 42%.

U kategoriji “Javna preduzeća i javne ustanove”, četvrtu godinu zaredom najbolje su rangirani Kanjiža, Veliko Gradište i Novi Pazar, a pridružio im se i Pirot, sa maksimalnih 18 poena. Slede Tutin, Novi Sad, Kragujevac i Dimitrovgrad sa 16.

Javne rasprave i javni konkursi

Nastavlja se postepeno snižavanje prosečne ocene - sa 54% na 53,7%, pa na ovogodišnjih 50,7%. Broj JLS koje su objavile informacije o nekoj raspravi održanoj tokom prethodnih 12 meseci (ne računajući javnu raspravu o budžetu) je nakon prošlogodišnjeg pada sa 103 na 84 ostao na istom nivou. Blago je porastao broj JLS koje su objavile izveštaje sa javnih rasprava koji su sadržali informacije o pristiglim predlozima građana i razlozima za prihvatanje/odbijanje tih predloga – sa 34 na 40, ali taj broj svakako nije povod za zadovoljstvo. Posebno zbog toga što je i dalje ogromna razlika u broju JLS koje su održale raspravu i onih koje su objavile sveobuhvatne izveštaje.

Po pitanju dispariteta prednjači onaj između broja JLS koje objavljuju pozive za davanje u zakup opštinske imovine (97,2%) i objavljenih informacija o ishodu tog postupka (3,4%). Jaz postoji i kada je u pitanju objavljivanje informacija o raspodeli sredstava za medije i projekte organizacija civilnog društva. Javne pozive za dodelu sredstava za medijske projekte smo našli na 125 sajtova (10 manje nego 2025), a rešenja o dodeli na 85 (22 manje), dok je u slučaju udruženja nađeno 135 poziva (isto kao 2025) i 97 rešenja (21 manje). Zabrinjava činjenica da se smanjuje broj sajtova JLS na kojima se mogu naći rešenja o dodeli sredstava. Stoga nije ni čudo da se izveštaji o sprovođenju projekata pronalaze samo sporadično – za medija na sajtovima 10, a za udruženja na sajtovima 13 opština i gradova. Kao i ranijih godina, u odgovorima u vezi sa ova dva indikatora pojedine JLS su, umesto na izveštaje o evaluaciji, ukazivale na izveštaje o dodeli sredstava, u kojima je samo nabrojano koliko je bilo prijava na konkurse i ko je dobio koliko novca.

U ovoj kategoriji Novi Pazar ima maksimalnih 10 poena, a Novi Sad, Požarevac, Velikog Gradište, Ražanj (61. mesto na ukupnoj listi) i Pirot devet.

JLS i građani

U ovoj oblasti ocene već šest godina variraju između 44 i 48%. Ove godine prosek je 45,9%. Najbolje je stanje u vezi sa indikatorom za koji je propisana zakonska obaveza objavljivanja - objavljivanje inspeksijskih kontrolnih lista na sajtovima (100%). Gotovo sve JLS (99,3%, 144 od 145) ispunile su nezahtevan indikator – objavile su na sajtu ili u informatoru informaciju o radnom vremenu. I dače pada indikator u vezi sa objavljivanjem podataka koje uprava pruža (na sajtu ili u informatoru), iako je i dalje procenat relativno visok (sa 96,6% na 91% pa na 90,3%). Uslužne centre imaju 123 od 145 JLS, a u 26 uslužnih centara istaknuti su (ili im se može pristupiti preko uslužnog kompjutera) rokovi za

postupanje u administrativnim procedurama. Više od dve trećine JLS (67,6%) pruža mogućnost građanima da preko sajta prijave nepravilnosti ili kršenje zakona, uključujući korupciju, ali takva mogućnost postoji u manje od trećine (28,1%) uslužnih centara ili drugih prostorija JLS (što bi podrazumevalo barem postojanje knjige primedbi ili kutije za primedbe i predloge). Samo 17 JLS (devet manje nego u LTI 2025) je tokom poslednje četiri godine sproveo istraživanje o zadovoljstvu uslugama administracije ili je koristilo istraživanje drugih (NVO, donatori).

U ovoj oblasti uveden je novi indikator - da li JLS ima aktivan profil na najmanje jednoj društvenoj mreži na kome se redovno objavljuju vesti, najave, pozivi na javne rasprave. Pozitivnu ocenu ima 55,2% JLS.

Kao i u LTI 2025, 2024, 2023 i 2022, samo jedna JLS (Novi Pazar) ostvarila je maksimalan rezultat (16) u ovoj kategoriji, 15 poena ima Tutin, a 14 Veliko Gradište i Leskovac.

Javne nabavke

U kategoriji „**Javne nabavke**” već pet godina nastavlja se pad prosečne ocene sa nivoa od preko 95% do ovogodišnjih 36%. Nakon ukidanja pojedinih zakonskih obaveza 2021. godine, mnoge JLS prestale su da oglašavaju javne nabavke na svojim sajtovima. Uprkos tome, skoro sve JLS imaju stranicu na sajtu posvećenu javnim nabavkama (97,9%), ali samo 22% njih i objavljuju podatke o svim javnim nabavkama, a oko 30% o nabavkama male vrednosti. Dokaze o izvršenju javnih nabavki objavljuje sedam od 145 JLS. To je novi indikator, uveden ove godine, čiji je nizak nivo doprineo i padu prosečne ocene cele oblasti.

Maksimalan rezultat od pet poena imaju Mali Zvornik, Veliko Gradište, Tutin, Aleksandrovac (61. mesto na LTI tabeli), Kruševac i Surdulica (106. mesto).

Skupština i veće

Kategorija „Skupština i veće” je tradicionalno najlošije rangirana. Jedini visoko ocenjeni indikator je objavljeni spisak odbornika, mada se čak ni to ne može naći na sajtu 18 od 145 JLS. Službeno glasilo je dostupno na sajtovima 125 JLS. Dnevni red naredne sednice skupštine ne može se naći na sajtovima 71 JLS, a od 74 koje objavljuju dnevni red, materijale odnosno predloge dokumenata o kojima će se raspravljati na sednici objavljuje samo 33. Odluke donete na sednicama lokalnih skupština mogu se naći na sajtu 40% JLS. Sednice skupština 37 JLS se mogu pratiti, ili odgledati kao integralni snimak, na sajtu, Youtube kanalu ili FB stranici JLS.

Pojedinačno, Veliko Gradište ima maksimalnih 13, Kragujevac 12, a Novi Pazar, Tutin, Subotica, Senta, Despotovac i Leskovac 11 poena.

Ostali indikatori

Kod nekategorisanih indikatora (ostalo), JLS su se najbolje pokazale kada je u pitanju prijavljivanje imovine predsednika/gradonačelnika, objavljivanje prostornih/urbanističkih planova, usvajanje planova integriteta, objavljivanje pravilnika o sistematizaciji i o broju zaposlenih (svih pet iznad 90%). Izveštaj o radu uprave u prethodnoj godini objavilo je samo 15 od 145 (prošle godine 21), a informaciju o opštinskoj imovini datoj u zakup drugim subjektima pet JLS (prošle godine sedam). Izveštaji o kontaktima sa lobistima (ili obrasci za kontakte, bez evidentiranih kontakata) mogu se naći u sedam slučajeva.

Učinak gradskih opština

Gradske opštine su u LTI istraživanju ocenjene, ali nisu rangirane. Razlog za to je što one nemaju iste nadležnosti kao druge opštine. Njihov obim poslova zavisi isključivo od statuta grada u čijem su sastavu, a ta se praksa razlikuje od grada do grada. Uz to, neki od indikatora se ne mogu primeniti na gradske opštine. Na primer, neke od gradskih opština nemaju mesne zajednice, nemaju javna preduzeća ili javne ustanove pod svojom kontrolom. Izračunavanje relativnog indeksa (u odnosu na stvarne nadležnosti svake opštine) značajno bi komplikovalo utvrđivanje LTI i nikada ne bi moglo da bude u potpunosti tačno sa metodološke tačke gledišta. Stoga TS u LTI ocenjivanju gradskim opštinama dodeljuje 0 bodova na svako pitanje za koga određene informacije nedostaju, čak i u slučajevima kada te opštine nisu imale dužnost ili mogućnost da informacije dostave ili objave.

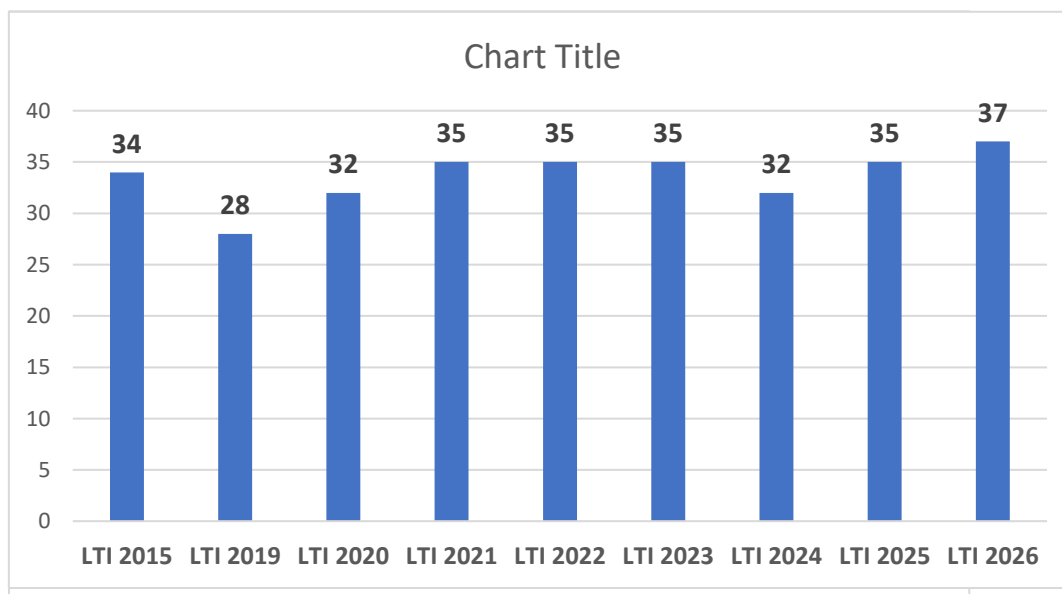
Zbog toga ne treba porediti njihove pozicije i indekse sa indeksima ostalih opština i garova, pa čak i drugih gradskih opština. Šire gledano, poređenja su moguća među opštinama unutar istog grada. Međutim, i u ovom slučaju treba biti oprezan. Čak i kada rade u sličnom pravnom okviru, opštine mogu raditi u različitim okruženjima, pa neki indikatori mogu biti irelevantni (npr. da li opština uopšte ima svoje ustanove i preduzeća ili ne). Tako je za ocenjivanje transparentnosti gradskih opština najbolje posmatrati trend svake pojedinačne opštine kroz više ciklusa ocenjivanja

U ovom poglavlju predstavljen je učinak svih 25 gradskih opština u ciklusima od 2015. godine do danas.

Pregled

Prosečan učinak gradskih opština je povećan i dosegao je rekordni nivo 37. Pri tome je LTI povećan u 14 gradskih opština, od toga u četiri izuzetno (10 do 15 poena) u dve je nepromenjen, a u devet je smanjen (u dve značajno, za šest odnosno sedam poena). Posebno treba izdvojiti Surčin koji ima odličan rezultat od 76, Vranjsku Banju i Medijanu s avelikim rastom (značajan rats ima i Rakovica, ali sa veoma niske startne osnove).

Grafikon br. 4: Prosečan LTI gradskih opština 2015-2026

Gradske opštine su najbolje rezultate ostvarile u oblasti „Slobodan pristup informacijama“ (64,7%, lošije u odnosu na 68,7% u 2025. godini) i „Informator o radu“ (57%, isto kao 2025, ali lošije nego pre dve godine kada je prosek bio 64%).

Učinak je tradicionalno loš u kategoriji „Skupština i veće“, gde indeks 25 gradskih opština iznosi 3,6 od maksimalnih 13 poena (27,4%). Nizak rezultat u oblasti „Javna preduzeća i javne ustanove“ je posledica činjenice da nemaju sve gradske opštine javna preduzeća (neke čak nemaju ni javne ustanove) u svojoj nadležnosti. Nadležnost bi delimično mogla da objasni nizak prosek u kategoriji „Javne rasprave i javni konkursi“, gde je sa prosekom od 24% barem zaustavljen višegodišnji trend pada (sa 28,4 u 2022. na 24,4 u 2023. godini, 22% u LTI 2024 21,2% u 2025).

Poređenje uporedivog

Postoje četiri kategorije u kojima nadležnosti ne igraju ulogu i poređenje između gradskih opština zaista je moguće: „Skupština i veće“, „Budžet“, „JLS i građani“ i „Slobodan pristup informacijama“.

U kategoriji **„Skupština i veće“** (maksimum 13 poena), sa najlošijim prosečnim indeksom među uporedivim oblastima, pet gradskih opština su ostvarile 50% ili više – Sevojno, koje je imalo odličan rezultat - 12 od 13 bodova. Surčin ima takođe vrlo dobrih 11, a Palilula Niš, Kosotlac i Vranjska Banja sedam. Trenutno devet gradskih opština (u LTI 2025 bilo ih je šest) imaju na svojim sajtovima dostupne odluke koje su usvojile njihove skupštine. Spisak odbornika imaju 24 od 25 opština. Dnevni red naredne sednice skupštine objavljuje 11, a materijale za sednicu pet opština.

Učinak u kategoriji **„Budžet“** je na proseku od 38,4%. I dok sve opštine i gradovi na sajtovima imaju objavljen budžet, kod gradskih opština situacija je lošija – šest od 25 ga nije objavilo.

Najbolji rezultat imaju Surčin, sa 14 od maksimalnih 15 poena, Vračar, Sevojno, Medijana i Palilula Niš po 11.

Nastavlja se napredak kada je reč o objavljivanju podataka o budžetskoj potrošnji – 14 (11 u 2025, šest u 2024, a četiri u 2023) ih je objavilo šestomesečne i devetomesečne izveštaje. Javnu raspravu koja uključuje konsultativne skupove organizovalo je samo devet od 25 gradskih opština.

Što se tiče kategorije **„JLS i građani“**, nema znatnih odstupanja – prosek je 41% (bio je 42%, pre toga 39%), a najbolji su Zvezdara sa 11 (od maksimalnih 16), pa Surčin sa 10 bodova.

Sve opštine imaju na sajtu informacije o radnom vremenu administracije. Dvadeset i jedna ima funkcionalan uslužni centar koji pruža sve usluge. Takođe, 23 ima informacije na sajtu o uslugama koje nudi opština. S druge strane, samo njih osam pruža mogućnost građanima da prijave nepravilnosti ili kršenje zakona na svojim sajtovima, a isto toliko ima takve mehanizme u svojim prostorijama. Profile na društvenim mrežama, preko kojih informišu građane ima 17 opština.

„Slobodan pristup informacijama“ ima prosek 64,7%. Odgovor na zahtev „skrivenog tražioca“ dostavila je 21 gradska opština (21 u 2025, 19 u 2024). Obavezu obaveštavanja građana na svojim sajtovima o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama ispunjava svih 25 gradskih opština. Nijedna nema neizvršena rešenja Poverenika u prethodnoj godini.

Godina za godinom

U odnosu na LTI 2025, 14 gradskih opština je popravilo ocenu, devet je ostvarilo lošiji rezultat, a dve imaju nepromenjeni skor. Pобољшanja rezultata su značajna kod četiri opštine. Najveće ima Vranjska Banja, sa niske startne pozicije (21), posle uzastopnog pada tоko dve godine, popravila je skor za 15 poena i sada ima 36. Nakon pada od osam poena, Vračar je popravio skor za 10 poena i takođe ima 36. Rakovica je sa 15 (sajt nije funkcionisao 2025. godine) stigla do 26, što je i dalje mnogo lošije od rezultata 2021. (37) i 2022. (36) godine. Posle prošlogodišnjeg skoka za sedam poena, Medijana je ove godine popravila ocenu za još 11 i sada je na 40. Od onih sa negativnim trendom, izdvajaju se Palilula Niš (sa 47 na 40) i Zvezdara (sa 59 na 53).

Kada se analiziraju višegodišnji trendovi po pojedinačnim opštinama, nijedna nema trend rasta duži od dva ciklusa. S druge strane, nema ni oih koji imaju višegodišnji negativni trend. Ako se već nijedna pština ne može izdvojiti po kontinuiranom rastu, mogu se pomenuti one koje nisu imale velike padove i kroz niz ciklusa su održale barem stabilnu ocenu, ako ne i rast: Barajevo (na nivou oko 38), Čukarica (oko 43), Surčin (oko 70). Ocenu 30 ili niže ima sedam opština, što je bolje nego u LTI 2025, kada ih je bilo 11. Ocenu 40 i više ima osam opština.

Tabela br.8: LTI rezultat gradskih opština, 2015-2026

Gradska opština	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Barajevo	51	32	47	42	38	38	37	38	39
Voždovac	19	24	22	35	27	33	25	32	33
Vračar	48	26	24	31	22	33	34	26	36
Grocka	22	31	28	37	33	33	30	45	43
Zvezdara	41	38	40	40	43	57	56	59	53
Zemun	30	26	38	29	39	35	37	33	31
Lazarevac	37	36	36	43	36	34	32	36	43
Mladenovac	50	25	33	41	45	34	31	33	36
Novi Beograd	35	27	28	25	29	19	19	24	28
Obrenovac	42	38	41	35	32	34	31	42	47
Palilula	46	29	24	31	23	20	17	29	32
Rakovica	35	21	31	37	36	29	20	15	26
Savski Venac	36	38	36	39	34	34	29	32	32
Sopot	21	13	20	23	16	20	24	21	26
Stari Grad	51	23	28	35	28	29	30	30	28
Čukarica	47	37	32	43	43	43	46	43	44
Surčin	32	42	53	62	69	72	67	77	76
Medijana	28	25	24	21	25	26	22	29	40
Niška Banja	13	31	35	26	24	21	18	13	12
Palilula Niš	32	31	28	33	33	43	39	47	40
Pantelej	25	23	39	23	28	26	25	26	26
Crveni Krst	28	20	28	37	35	33	24	26	25
Vranjska Banja	/	10	25	27	26	29	23	21	36
Kostolac	16	23	30	24	36	34	31	31	35
Sevojno	/	37	42	52	66	60	61	59	56

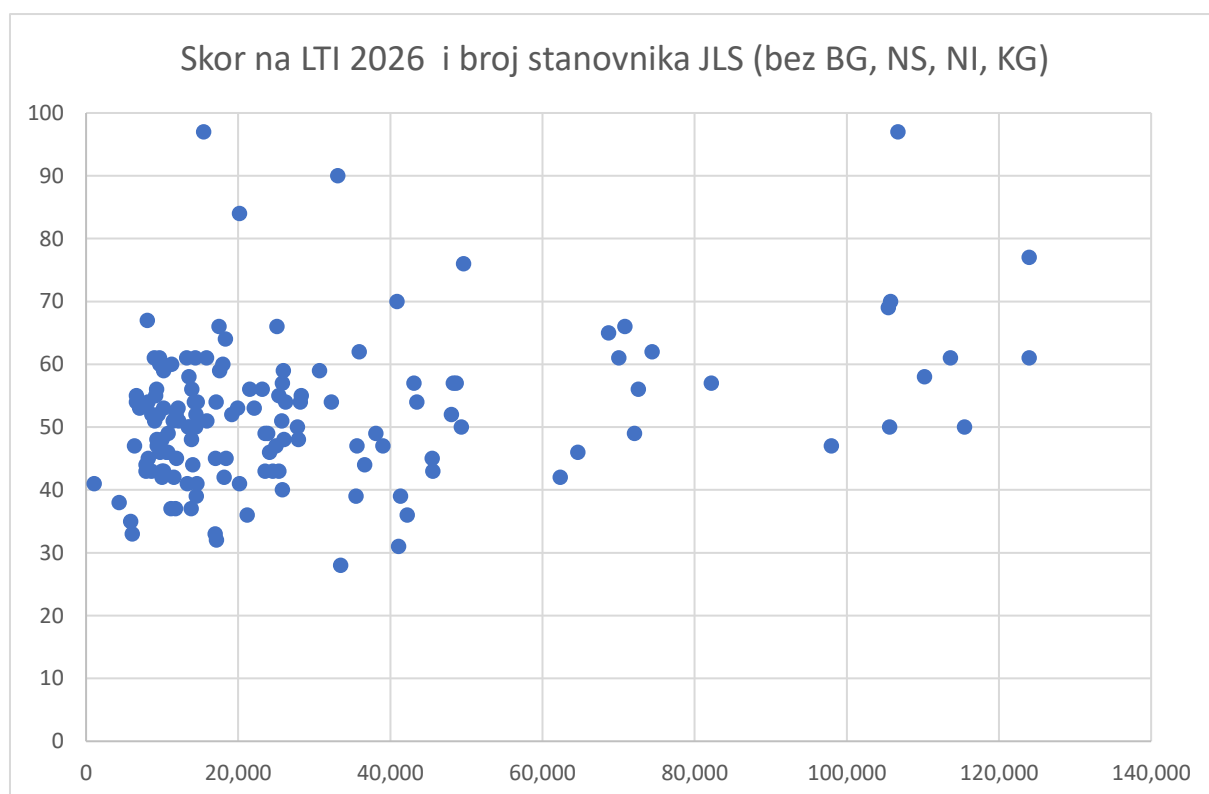
LTI rezultati u odnosu na broj stanovnika, budžet i kapacitete JLS

Kao i u dva prethodna ciklusa, TS je analizirala da li postoji direktna veza između budžeta i kadrovskih kapaciteta sa transparentnošću, odnosno rezultatom i plasmanom na LTI tabeli. Naime, u prethodnim ciklusima mnoge male opštine, sa ograničenim budžetom i kadrovskim kapacitetima, beležile su dobre rezultate u LTI ocenjivanjima. Važi i obrnuto, neki od najvećih gradova, za čije usluge i rad je zainteresovan znatno veći broj građana, ne obezbeđuju u dovoljnoj meri transparentnost.

Grafički prikaz potvrđuje nalaz kao iz prethodne dve godine - veličina opštine nije presudan činilac za transparentnost gradova i opština, ali nije u potpunosti bez značaja.

Među gradovima koji imaju više od 60.000 stanovnika, skor manji od 50 imaju Beograd, Smederevo, Jagodina, Stara Pazova, Loznica. Učinak je natprosečan i među gradovima sa 20.000-60.000 stanovnika. U kategoriji veoma malih opština (manje od 20 hiljada ljudi), većina je grupisana oko prosečnih vrednosti. Međutim, u ovoj kategoriji se nalazi 13 opština koje imaju skor 60 ili više i opština koja deli prvo mesto sa indeksom 97. To pokazuju da na prepoznavanje značaja transparentnosti rada lokalne samouprave presudno utiču neki drugi faktori.

Grafikon br 5: Odnos LTI 2026 postignuća i veličine JLS

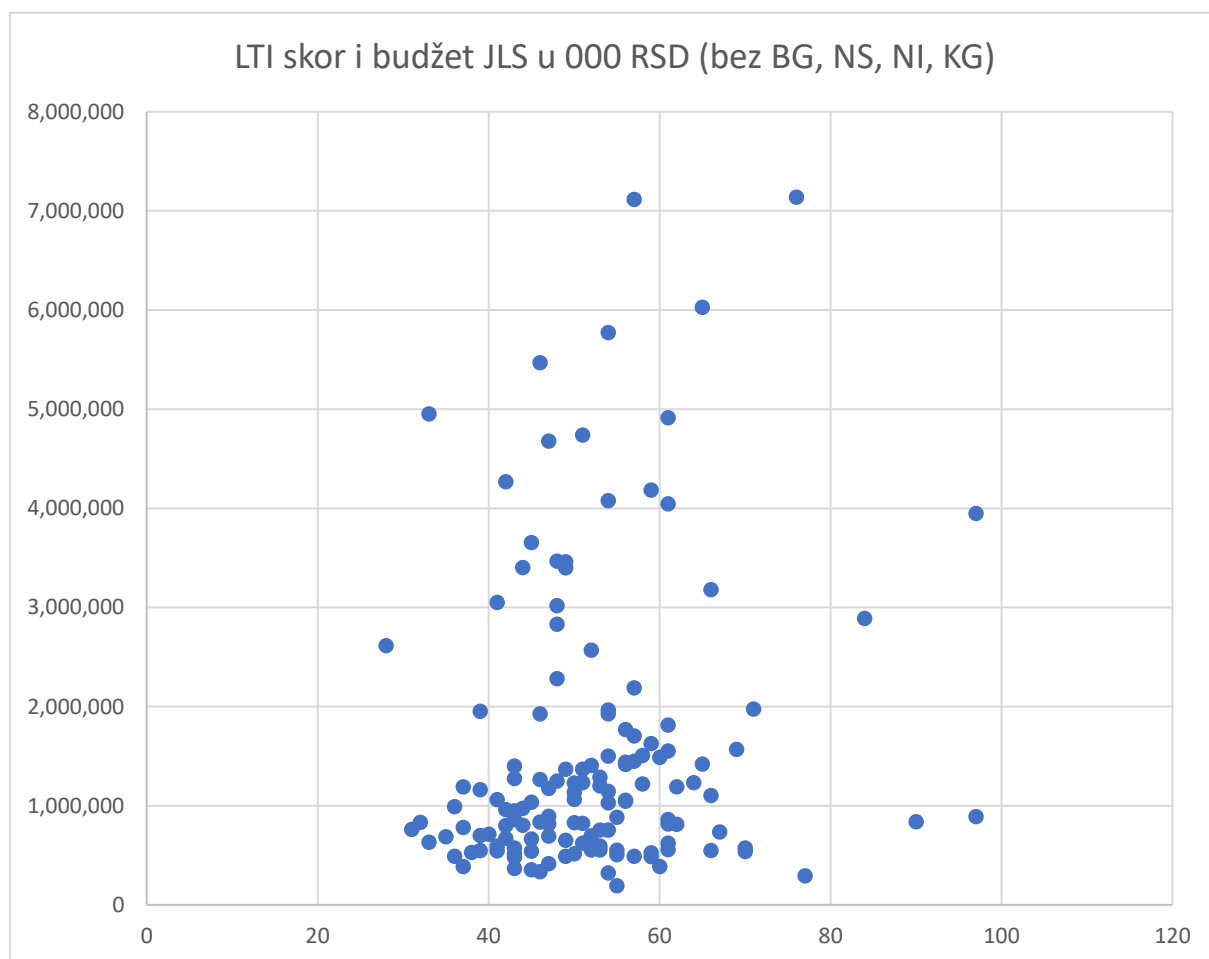

Napomena: izvor podataka o broju stanovnika: RZS. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri najmnogoljudnija grada, radi veće preglednosti ostalih podataka.

U LTI 2025 i LTI 2024 je utvrđivano i da li postoji korelacija između transparentnosti JLS i veličine njihovog budžeta. S jedne strane veći budžet bi mogao uticati na to da potreba građana za uvidom u podatke bude snažnija. Takođe, budžet može da ukaže na kapacitete JLS da ispune standarde transparentnosti. Pokazalo se, međutim, da veći budžet ne povlači za sobom nužno i veću odgovornost za prikazivanje načina na koji se novac troši.

U prva tri istraživanja utvrđena je blaga povezanost. U ovogodišnjem je teško uspostaviti vezu. Naime, JLS čiji su rashodi veći od četiri milijarde dinara imaju rezultate malo bolje od prosečnih, ali postoje primeri gde je zabeležen skor manji od 50 (uključujući Beograd, čiji je budžet daleko najveći). Oko proseka su opštine koje su trošile između dve i četiri milijarde dinara. Siromašnije opštine (ispod dve milijarde rashoda) su uglavnom grupisane u oko proseka, ali su među njima neke od opštine sa najboljim rezultatima (šest od devet JLS koje imaju LTI iznad 70 i dve od tri koje imaju LTI iznad 90). Veličina budžeta ne utiče presudno na stepen transparentnosti.

Grafikon br 6: Odnos LTI 2025 postignuća i javnih rashoda JLS

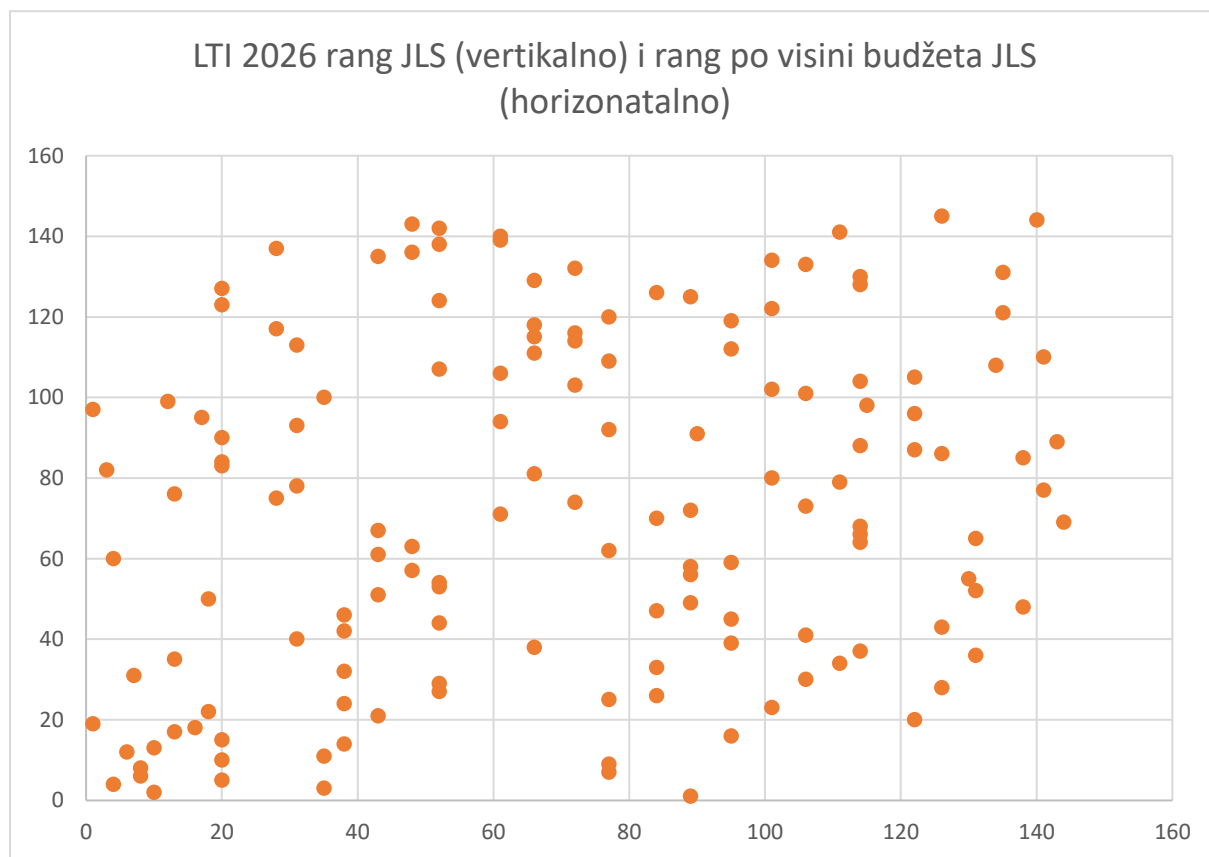

Napomena: izvor podataka o visini budžetske potrošnje: RSJP, izvršenje za 2022. godinu. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri grada sa najvećim budžetima, radi veće preglednosti ostalih podataka.

Sagledavanje odnosa između visine budžeta i transparentnosti JLS, može se izvršiti i na drugi način, gde se poredi rang – mesto opštine po jednom i po drugom kriterijumu. Ako bi se pošlo od pretpostavke da visina budžeta utiče na stepen transparentnosti, JLS bi bile koncentrisane isključivo u kvadrantima

koji se po dijagonali pružaju od levog donjeg do desnog gornjeg ugla grafikona. U praksi je, kao što se može videti, situacija znatno različita. Ni relativna većina JLS nije grupisana u kvadrantu gde bi se očekivalo (npr. da im LTI rang bude između 40. i 60. mesta i da im rang budžetske potrošnje bude u istom segmentu).

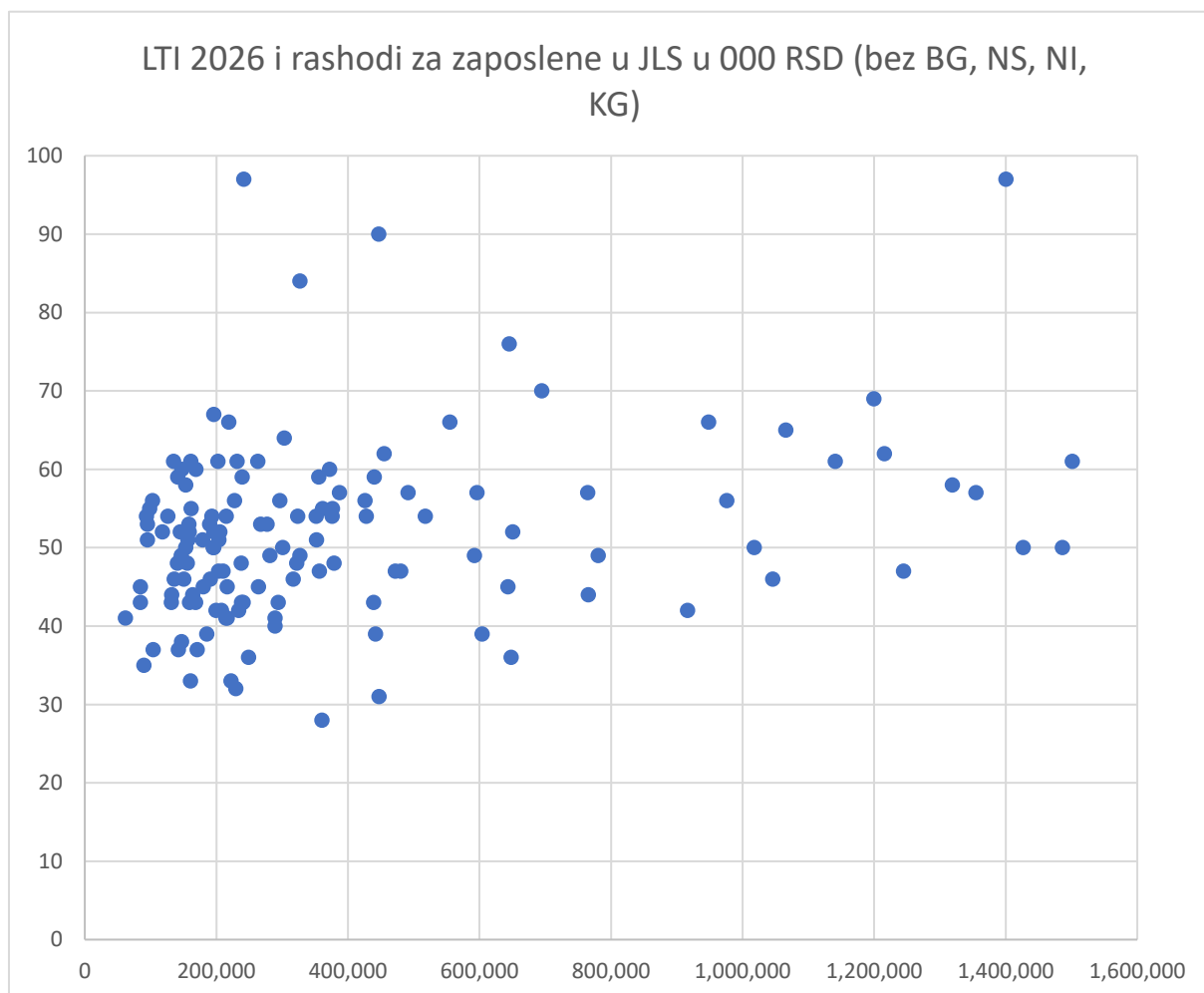
Grafikon br 7: Odnos LTI 2026 ranga i ranga JLS po visini javnih rashoda

Napomena: izvor podataka o visini budžetske potrošnje: RSJP, izvršenje za 2024. godinu.

Budžetski rashodi mogu biti značajan činilac u pogledu odgovornosti, ali i kapaciteta. O kapacitetima, međutim, preciznije podatke pružaju podaci o specifičnim rashodima – onima koji se odnosi na zaposlene u JLS. Poređenje, međutim, i u LTI 2024, i u LTI 2025 i u LTI 2026 dovodi do sličnih zaključaka kao i u prethodnim slučajevima. Gradovi koji su trošili više od 800 miliona dinara godišnje na zaposlene imaju LTI skor iznad 50 (uz četiri izuzetka – tri na grafikonu i Beograd). U JLS koje su za zaposlene trošile između 400 i 800 miliona dinara skor je malo iznad proseka. Međutim, među onima koje su trošile između 200 i 400 miliona dinara približno su jednako zastupljene i JLS sa natprosečnim i lošijim rezultatima, ali uz znatno veću šarolikost rezultata (raspon između 28 i 97). Tek u grupi opština sa najmanjim izdvajanjima za zaposlene beležimo da pretežu one sa slabijim rezultatom. Ni manjak kapaciteta ne može biti razlog niti opravdanje za netransparentnost, mada se ne može ni otpisati kao faktor koji ima određeni uticaj.

Grafikon br 8: Odnos LTI 2025 postignuća i troškova za zaposlene u administraciji

Napomena: izvor podataka o visini potrošnje za zaposlene: RSJP, izvršenje budžeta za 2024. godinu. Iz grafičkog prikaza su izostavljena četiri grada sa najvećim rashodima za zaposlene, radi veće preglednosti ostalih podataka.

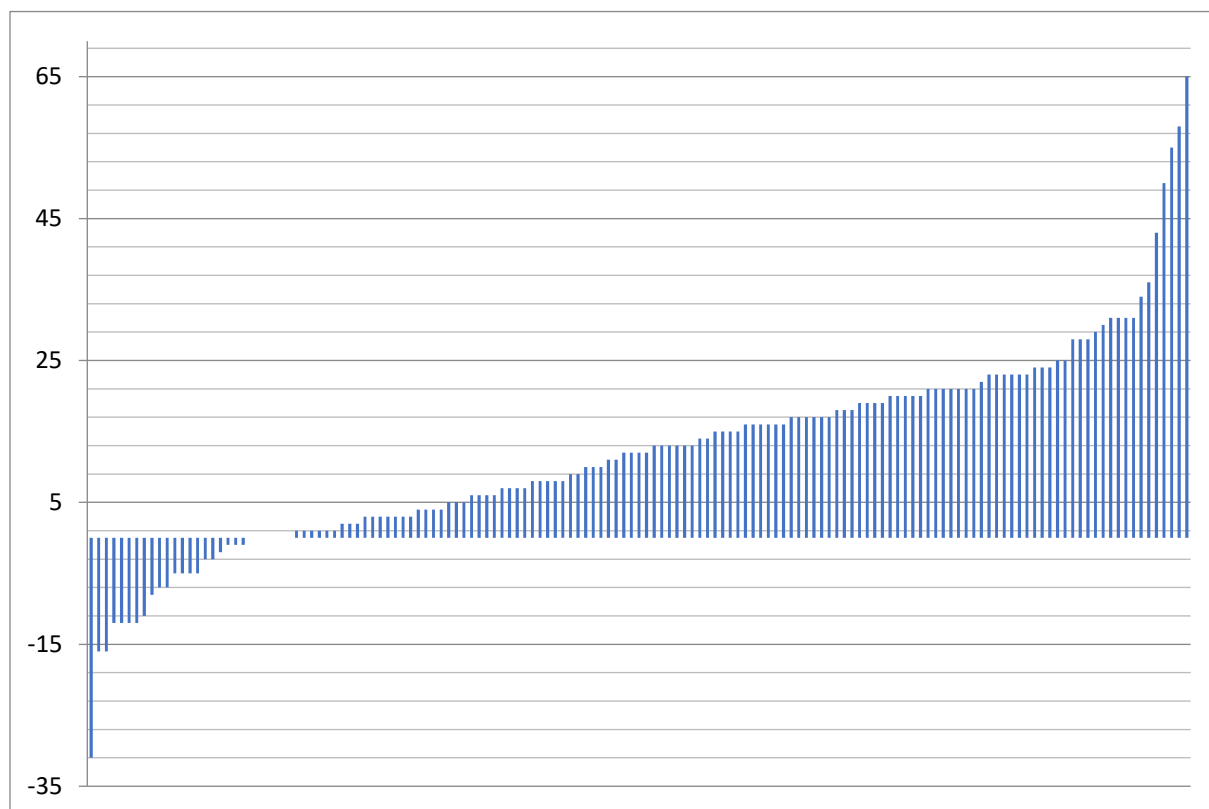
Opšti trendovi 2015 / 2025

Iako spor, napredak opština i gradova u pogledu transparentnosti je očigledan u dužem vremenskom periodu. Kada se nalazi LTI 2026 uporede sa onima iz prvom istraživanju, sprovedenog 2015, dolazi se do zaključka da je 21 JLS (27 u poređenju 2015-2025 i 30 u poređenju 2015-2024) unazadilo stepen svoje transparentnosti u tom periodu. U šest slučajeva (četiri u poređenju 2015-2025, tri u poređenju 2015-2024) rezultat je bio identičan, a velika većina (118, 81%) je napredovala. Prosečno, skor je sada bolji za 11,9 poena (12,1 u LTI 2025 i 11,6 u LTI 2024).

Treba zapaziti i da rast od 1 ili 2 poena beleži devet JLS (od 118 koje su napredovale), dok ostale imaju veći skok. S druge strane, pad od 1 ili 2 poena ima četiri od 21 JLS koje su nazadovale u oceni transparentnosti.

Napredak, kao ni pad nisu bili ujednačeni. Najveći je kod Velikog Gradišta (65), Novog Pazara (58) i Tutina (55). Na drugoj strani, nazadovanje je bilo najveće u Paraćinu (31 poen), koji je bio ocenjen kao najtransparentniji u prvom istraživanju iz 2015.

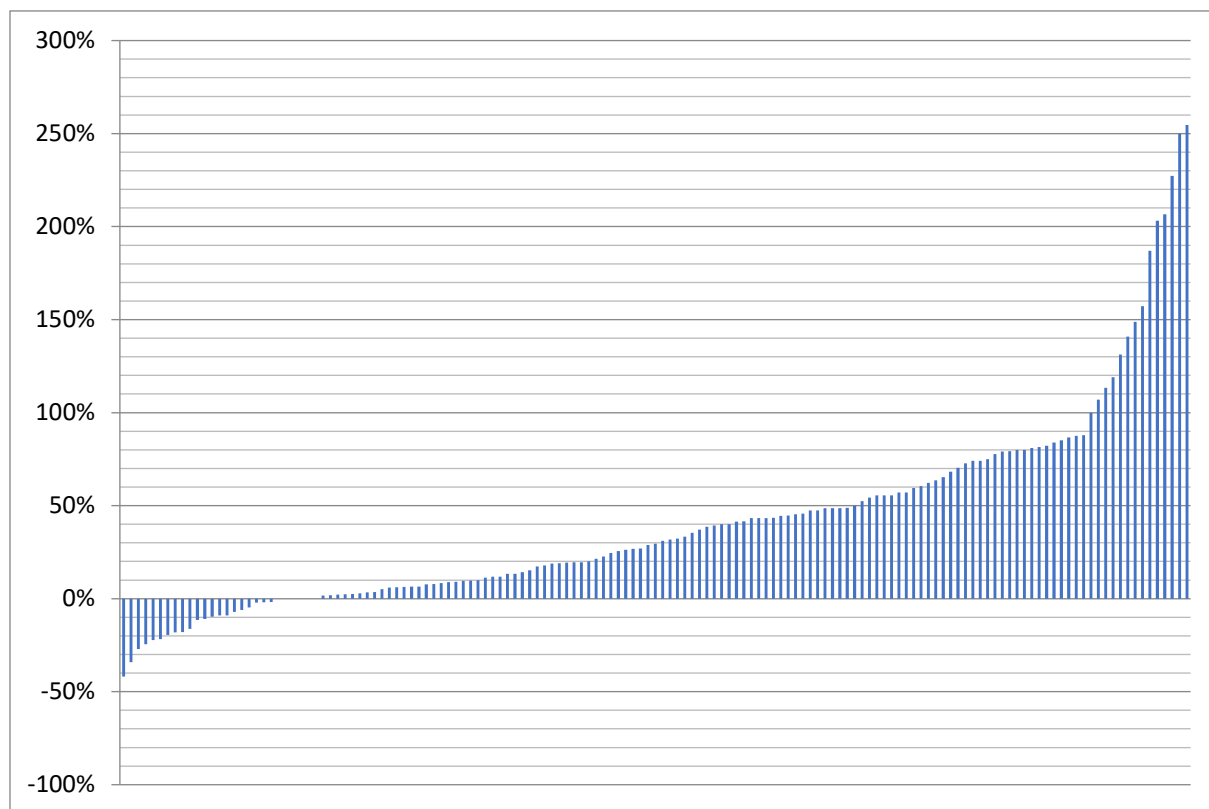
Grafikon br 9 : Rast ili pad ocena JLS na LTI u periodu 2015 / 2026 (broj poena)

Dok je u nekim gradovima i opštinama, rad na unapređenju transparentnosti pre 11 godina započet od solidnih osnova, u drugima je stanje zabeleženo u prvom istraživanju bilo znatno lošije, pa je i prostor za napredovanje bio veći. Zbog toga je zanimljivo sagledati rezultate i kroz drugi vid poređenja – stepen relativnog napretka, ili u ređim slučajevima, nazadovanja, kod svake opštine. Prosečno gledano, JLS su tokom 11 godina unapredile svoje početne rezultate za čak 41%.

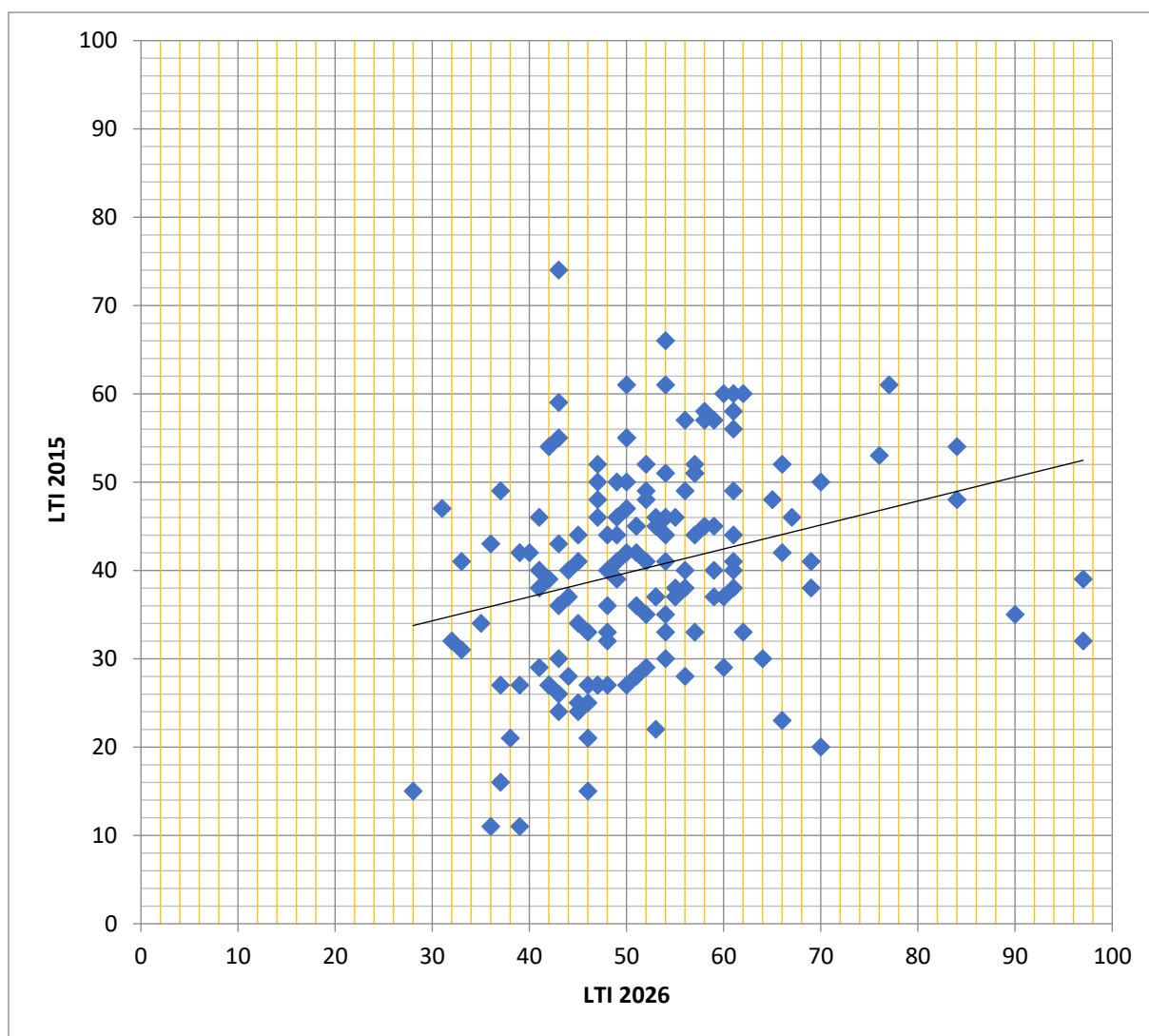
Među njima je i 14 JLS (10 u LTI 2024) koje su svoj početni rezultat povećale više nego duplo, a rekorderi su Bela Crkva i Bor, kod kojih su rezultati 3,5 puta bolji nego 2015. godine, ali su obe JLS imale veoma nisku startnu osnovu (Bela Crkva 11, a Bor 20). Stoga je i sadašnja ocena Bele Crkve veoma niska (39). U relativnom smislu, najviše je nazadovala opština Paraćin, izgubivši 41% poena iz početnog istraživanja, u kome je bila rangirana na prvom mestu.

Grafikon br 10 : Rast ili pad ocena JLS na LTI u periodu 2015 / 2024 (stepen relativnog napretka JLS)

Kada se pogleda „koordinatni sistem“ rezultata po početnom i najnovijem istraživanju LTI, može se sagledati da su opštine najčešće grupisane oko rezultata koji je blizu 50 u aktuelnom istraživanju, pri čemu im je startna pozicija bila oko 30 poena, ili blizu rezultata od 60, sa startnom pozicijom koja je bila blizu 40 poena, kao i u zoni onih koji su i sada, kao i pre skoro deceniju, imali oko 50 poena.

Grafikon br 11 Ocene JLS 2015 i 2025

Skriveni tražilac - analiza

Na zahtev za slobodnim pristupom informacijama od javnog značaja podnetog od strane "skrivenog tražioca", ove godine je odgovorilo ukupno 152 JLS (89%). Ukupno 142 JLS su odgovorile na zahtev u redovnom roku od 15 dana, njih 7 je odgovorilo nakon isteka roka, dok su 3 odgovora stigla u okviru dopunskog roka od 40 dana koje su JLS zatražile.

Podaci koji su traženi zahtevom odnosili su se na kopiju izveštaja o primeni Kodeksa ponašanja službenika i nameštenika za poslednju godinu za koju je on izrađen, kao i na informacije o disciplinskim postupcima koji su vođeni zbog povrede dužnosti iz radnog odnosa službenika i nameštenika u prethodne tri godine od dana slanja zahteva.

Od ukupno 152 pristigla odgovora, u njih 117 (77%) su JLS odgovorile da nemaju izveštaj o primeni Kodeksa, dok je njih 26 (17%) dostavilo izveštaj. Kada je reč o informacijama o disciplinskim postupcima, 90 JLS (58.82%) je odgovorilo da u prethodne tri godine nije bilo takvih postupaka, 45 JLS (29.41%) je odgovorilo da su imali makar jedan disciplinski postupak. U preostalim slučajevima iz odgovora se nije moglo naslutiti da li su imali disciplinske postupke u prethodne tri godine, odbili su da dostave te podatke ili su naveli da ne poseduju ni jedan od podataka traženih zahtevom.

Zastupljenost žena i muškaraca na čelnim pozicijama

Transparentnost Srbija redovno analizira i podatke o zastupljenosti žena i muškaraca na čelnim pozicijama u lokalnoj samoupravi iako oni nisu direktno povezani sa transparentnošću niti su deo ocenjivanja i rangiranja u okviru LTI istraživanja. TS, međutim, raspolaže spiskom čelnih ljudi u JLS tokom istraživanja (slanje dopisa, utvrđivanje da li su podnete prijave imovine i sl), te utvrđuje i podatke o broju muškaraca i žena na funkciji predsednika/predsednice opštine odnosno gradonačelnice/gradonačelnika i na mestu načelnice/načelnika gradske ili opštinske uprave (u JLS u kojima postoji jedinstvena uprava).

Gradonačelnici i predsednici		
170 JLS	m	ž
2026	134	36
2025	138	32
2024	138	32
2023	147	23
Od 36 žene na čelu JLS:		
gradovi: 5		
opštine: 26		
gradske opštine: 5		

Analiza sadrži i poređenje sa zastupljenošću u vreme prikupljanja podataka za LTI 2025, 2024 i 2023. Od 170 gradova, opština i gradskih opština, 36 imaju gradonačelnice, odnosno predsednice opština, dok su u 134 na čelu JLS muškarci. To je za četiri više nego prošle godine i znatno bolje nego 2023. godine, kada su samo 23 žene bile na najvišim pozicijama u JLS. I 36 je, međutim, samo 21% od ukupnog broja.

Od 36 žena na rukovodećim pozicijama, pet su gradonačelnice (Užice, Smederevo, Jagodina, Loznica i Vršac), 26 su predsednice opština, a pet predsednice gradskih opština.

Načelnici uprava			
	m	ž	više uprava ili bez načelnika
2026	68	87	15
2025	71	91	8
2024	75	86	6
2023	77	84	9

Ravnoteža postoji na poziciji koja bi trebalo da bude nepolitička i za koju se raspisuje javni konkurs. U praksi se, međutim, na konkursu često unapred zna ko će biti izabran i sa kojom

partijom je povezan. Reč je o načelnicama i načelnicima uprava. Od 170 JLS, njih 15 nema jedinstvenu upravu ili trenutno nema načelnika (v.d. stanje), dok preostalih 155 imaju 87 načelnika (56%, isto kao 2025. godine) i 68 (44%) načelnika.

Žene su istovremeno i na mestu gradonačelnice odnosno predsednice i na mestu načelnice u 18 mesta (dva više nego 2025. godine): Apatinu, Alibunaru, Babušnici, Beloj Crkvi, Čičevcu, Čupriji, Kovinu, Kuli, Mladenovcu, Novom Beogradu, Opovu, Senti, Sevojnu, Smederevu, Surdulici, Topoli, Trsteniku i Varvarinu.

Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse

Skupština i veće

- Žitište – kontakt sa odbornicima
<https://zitiste.rs/%d0%bf%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%98%d1%82%d0%b5-%d0%be%d0%b4%d0%b1%d0%be%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%d0%b5/>
- Senta – materijali za sednicu: <https://zenta-senta.co.rs/materijal-za-sednicu-so/>
- Novi Sad – dobar sajt Skupštine, ali nedovoljno vidljiv sa osnovnog sajta:
<https://skupstina.novisad.rs/>
- Temerin – sazivi i svi materijali: <http://www.temerin.rs/Page.aspx?id=18>
- Despotovac - zapisnici, sazivi, materijali i snimci sednica: <https://despotovac.ls.gov.rs/sednice-skupstine>
- Valjevo – odličan portal eparlament ali je nemoguće pronaći link na stranici grada Valjeva -
<https://valjevo.eparlament.rs/>
- Novi Pazar – Postoji e-Skupština - <http://www.eskupstina.novipazar.rs> Svi dokumenti o kojima se raspravljalo, uključujući zapisnike; odbornici predstavljeni, uključujući i informacije o članstvu u radnim telima. Kontakt obrazac za pitanje odborniku.
- Veliko Gradište – prenos sednica: <https://velikogradiste.rs/sednice-skupstine-opstine/>
- Veliko Gradište – kontakt sa odbornicima u padajućem meniju
<https://velikogradiste.rs/skupstina-opstina/>
- Loznica – materijali na stranici Skupštine <https://loznica.rs/sednice-skupstine-grada-loznice/> sve odluke i na stranici Dokumenta - <https://loznica.rs/dokumenti/odluke-skupstine-grada-loznice/>
- Kanjiža - Dobar primer stranice Skupštine - <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?mnu=2&art=3-2-9-sr.html> Obrazac za prijavu građana za prisustvo na sednici Skupštine: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/documents/zahtev.pdf>
- Bački Petrovac - Službeno glasilo sa sadržajem, spisak objavljenih odluka
<http://www.backipetrovac.rs/dokumenti/sluzbeni-list-opstine-backi-petrovac>
- Kragujevac - Dobar primer objavljivanja odluka Veća
<https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/60535/akti-gradskog-veca-grada-kragujevca-saziv-2024-2028-godina.php> i odluka Skupštine <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/60412/sednice-skupstine-grada-saziv-2024-2028.php>
- Sombor – dobar primer za sednice veća, sa zapisnicima: <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/gradsko-vece/sednice-gradskog-veca/>
- Sombor – Dobar primer prisustva građana na sednicama Skupštine -
<https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/skupstina-grada/prisustvo-gradjana-sednicama-skupstine-grada/>
- Kraljevo - Postoji posebna skupštinska web stranica - <https://skupstina.kraljevo.rs/>
- Kladovo – Dobro predstavljena Skupština: <https://kladovo.org.rs/lokalna-samouprava/skupstina-opstine/>
- Tutin – Kontakt sa odbornicima - <http://www.tutin.rs/lokalna-samouprava/odbornici-skupstine-opstine-tutin/>

Budžet

- Sokobanja – dnevni izveštaji o izvršenju: <https://sokobanja.ls.gov.rs/archives/category/realizacija-budzeta>
- Sombor – Dobar primer – izveštaj sa javne rasprave, budžetska dokumentacija, po godinama i mesečni izveštaji: <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grada/budzet-grada-sombora/>
- Surčin – Vodič za građane kroz budžet i kroz završni račun https://surcin.rs/?page_id=21649
- Kostolac – finansijski plan Centra za kulturu <https://kostolac.rs/budzet-gradske-opstine-kostolac/viewdownload/118-c-n-r-z-ul-uru-s-l-c/1701-fin-nsi-s-i-pl-n-cz-2026.html>
- Ljubovija – Budžetski portal sa svim potrebnim dokumentima <http://109.92.31.60/bportal/client/documents/13>. Mesečni izveštaji o izvršenju: http://109.92.31.60/bportal/client/performances/IZVESTAJ_8. i izveštaji o javnoj raspravi na sajtu JLS <https://www.ljubovija.rs/javneRasprBudz.php>
- Bor – Budžetski portal sa mesečnim izveštajima o izvršenju http://77.46.142.54/client/performances/IZVESTAJ_8
- Užice – Budžetski portal sa mesečnim izveštajima o izvršenju - http://195.178.50.217/client/performances/IZVESTAJ_8.

JLS i građani

- Kikinda – praćenje predmeta: <http://www.kikinda.org.rs/index.php?language=cir&page=servisi&option=predmeti>
- Požarevac – prijava zloupotreba: <https://pozarevac.rs/prijava-korupcije/>
- Kragujevac – prijava problema i predloga: <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/264/prijava-problema-upita-i-predloga.php>
- Plandište – usluge koje se pružaju građanima - <https://plandiste-opstina.rs/usluge/>
- Petrovac na Mlavi – obrasci i informacije o taksama pregledno na sajtu: <https://www.petrovacnamlavi.rs/o-nama/lokalna-samouprava/opstinska-uprava/odeljenja/imovinsko-pravni-poslovi-privreda-i-drustvene-delatnosti/>
- Pirot – elektronska baza postupaka – usluge, sa rokovima - <https://jum.pirot.rs/>
- Bač - Administrativne procedure sa opisom i rokovima http://www.bac.rs/administrativni_postupci
- Niš - Elektronski registar propisa - <http://www.eservis.ni.rs/propisi/>
- Novi Kneževac - Kontakt podaci članova saveta mesnih zajednica na sajtu opštine - <https://www.noviknezevac.rs/samouprava/mesne-zajednice/>
- Petrovac na Mlavi– Baner za prijavljivanje sumnje na korupciju, na početnoj stranici: <https://www.petrovacnamlavi.rs/prijavi-korupciju/>
- Sombor – Vrlo detaljne informacije o mesnim zajednicama: <https://www.sombor.rs/lokalna-samouprava/mesne-zajednice/>

Pristup informacijama od javnog značaja i informator o radu

- Topola – Dobar informator, sa rokovima za procedure (usluge). - <https://informator.poverenik.rs/informator?org=SZ7Wzo7W3R75Hqxoq&ch=BWvWL7BAzkWS9jdNk&code=>
- Vrnjačka Banja - Sveobuhvatna veb stranica posvećena podnošenju zahteva za pristup informacijama od javnog značaja - <http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/zahtev-za-informacije-od-javnog-znacaja>

Javne nabavke

- Loznica – stranica JN sa pojedinačnim linkovima ka Portalu JN: <https://loznica.rs/aktuelnosti/javne-nabavke/javni-pozivi/>
- Mali Zvornik – dobra stranica JN: <https://malizvornik.ls.gov.rs/javne-nabavke1/>
- Sombor – dobar primer stranice o javnim nabavkama <https://www.sombor.rs/gradska-uprava/javne-nabavke-2/javne-nabavke-2026-godina/> sa pojedinačnim nabavkama odnosno pojedinačnim linkovima ka Portalu JN.
- Veliko Gradište - Dobar primer stranice o javnim nabavkama: <https://velikogradiste.rs/javne-nabavke-4/>
- Kladovo - Dobar primer stranice o javnim nabavkama: <https://kladovo.org.rs/category/javne-nabavke/>
- Odžaci – dobar primer stranice o javnim nabavkama <https://www.odzaci.rs/> (Aktuelnosti/Javn nabavke)

Javna preduzeća i javne ustanove

- Novi Pazar – Dobri primeri – svi dokumenti na internet stranici: <https://www.novipazar.rs/lokalna-samouprava/javna-preduzeca#rukovodstvo-5> takođe i stranica posvećena Komisiji: <http://www.eskupstina.novipazar.rs/sastav-skupstine/stalna-radna-tela#komisija-za-sprovođenje-konkursa-za-imenovanje-direktora>
- Zrenjanin – vodovod – svi dokumenti na meniju „Izveštaji o radu“: <https://www.vikzr.rs/>
- Mali Zvornik – odlična stranica JP – izveštaji, pravilnici: <https://jkpdrina.rs/>
- Kragujevac – stranica Komisije za izbor direktora JP: <https://kragujevac.ls.gov.rs/tekst/3113/komisija-za-sprovođenje-konkursa-za-izbor-direktora-javnih-preduzeca.php>
- Pirot – analiza poslovanja svih JP - <https://www.pirots.rs/index.php/2014-07-10-11-36-22/javnapreduzeca/n-liz-p-sl-v-nj>
- Kanjiža – Evidencija o izboru direktora: <http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index-sr.html?mnu=2&art=3-5-3-dokumenti-sr.html>
- Bečej – Dokumenta javnih preduzeća predstavljena na sajtu opštine (izborni dokumenti neažurni) <http://www.becej.rs/%d0%be%d0%bf%d1%88%d1%82%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d0%b1%d0%b5%d1%87%d0%b5%d1%98/%d1%98%d0%b0%d0%b2%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%83%d0%b7%d0%b5%d1%9b%d0%b0>

- Ljubovija - Imena članova upravnih i nadzornih odbora koje bira Skupština opštine - <http://www.ljubovija.rs/lokalna/66>
- Bač – Zanimljiva prezentacija dokumenata, uključujući cenovnik JP: http://www.bac.rs/sr/dokumenta?field_godina_dokumenta_value%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&field_tip_dokumenta_tid=69&title=

Javne rasprave i javni konkursi

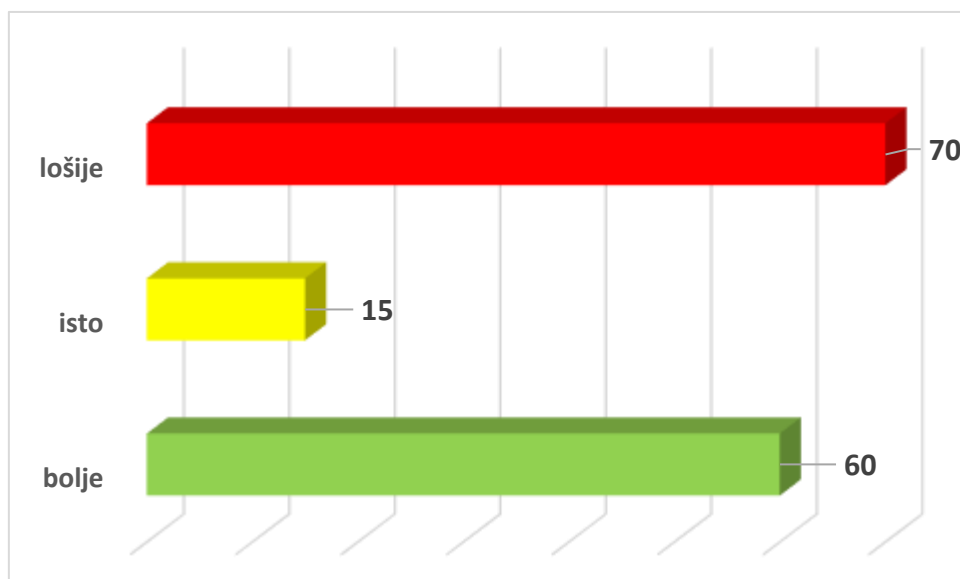
- Čičevac – pregledne stranice, grupisani dokumenti: <https://www.cicevac.rs/konkursi>
- Žitište – stranica „Javni konkursi“ organizovana po korisnicima: <https://zitiste.rs/category/%d0%bf%d0%be%d1%99%d0%be%d0%bf%d1%80%d0%b8%d0%b2%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%bd%d0%be-%d0%b7%d0%b5%d0%bc%d1%99%d0%b8%d1%88%d1%82%d0%b5-%d1%83-%d0%b4%d1%80%d0%b6%d0%b0%d0%b2%d0%bd%d0%be%d1%98-%d1%81%d0%b2/>
- Veliko Gradište – izveštaj o utrošenim sredstvima udruženja: <https://velikogradiste.rs/javni-konkurs-za-sufinansirane-finansirane-programa-udruzeha-gra-ana-u-2025-godini/>
- Lapovo – pregledna stranica sa konkursima: <https://lapovo.ls.gov.rs/dokumenti-konkursi-uvidi-rasprave/>
- Dimitrovgrad - Dobar primer stranice o javnim raspravama - https://www.dimitrovgrad.rs/javne_rasprave
- Topola - Dobar primer stranice o javnim raspravama: <https://topola.rs/5893-2/>

Ostala pitanja

- Bačka Topola – posebna stranica „Kodeksi“, sa Kodeksom službenika i nameštenika https://www.btopola.org.rs/sr/kodeksi_cyr
- Sombor – dobra stranica o lobiranju: <https://www.sombor.rs/usluge/registar-lobista/>
- Srbobran – evidencija javne svojine: <https://www.srbobran.rs/info/evidencija-javne-svojine-opstine-srbobran>
- Veliko Gradište – imovina pod zakupom: <https://velikogradiste.rs/zbirni-registar-javne-svojine-i-registar-zakupa-privremenih-manih-montazhnih-objekata/>
- Apatin – zaposleni u upravi - <https://www.soapatin.org/zaposleni>
- Pirot – Broj zaposlenih u upravi, po mesecima: <https://www.pirots.rs/index.php/dokumenta/broj-zaposlenih-2021-cir>
- Pirot – planovi rada uprave i izveštaji - <https://www.pirots.rs/index.php/dokumenta/izv-sh-r-du-gr-ds-upr-v>
- Plandište – dobar primer evidencije imovine Lokalne samouprave, iako nedostaju podaci o zakupcima <https://plandiste-opstina.rs/dokumenti/>
- Bor - Podaci o opštinskoj imovini (nekretninama) koja je data u zakup (bez informacije o ceni) <http://bor.rs/komunalni-poslovi/>
- Sombor – Tabela sa podacima o svim zaposlenima imenovanim - <https://www.sombor.rs/dokumenti-organa-grada/imenovana-postavljena-i-zaposlena-lica/>
- Vrbas – poseban sajt o urbanizmu - <https://urbanizam.vrbas.net/> i inspekcijским službama - <https://inspekcije.vrbas.net/>
- Novi Pazar – Stranica posvećena lobiranju (registar je prazan i pogrešno naslovljen): <https://www.novipazar.rs/usluge/3645-registar-lobista>

Poređenja sa prethodnim LTI istraživanjima

Grafikon br. 12: Poređenje 2026 i 2025 - Koliko je JLS-a ostvarilo bolji, lošiji ili istovetan rezultat

Ukupan prosečni rezultat LTI za 145 JLS u 2026. je 52 i isti je kao u LTI 2025, 2024 i 2023, a veći od LTI 2022 (49), LTI 2021 (47,8) i rezultata u 2020. (46). Ovo je nastavak stagnacije rezultata, nakon kontinuiranog rasta od prvog istraživanja 2015. do 2023. godine. Isti skor kao prošle godine ima čak 15 (od 145) gradova i opština. Ocenu je popravilo 60, a pokvarilo 70 opština i gradova. U prethodnom ciklusu, LTI 2025, 75 JSL je popravilo ocenu, a 64 pogoršalo. Drugim rečima, opštine koje su se potrudile da poboljšaju svoju transparentnost, uspele su da kompenzuju pogoršanje stanja u ostatku Srbije.

Kod gradskih opština taj odnos je bolji – napredak beleži 14, nepromenjena ocena u dva slučaja, dok ih je devet nazadovalo. Međutim, napredak gradskih opština nije uticao na poboljšanje opšteg proseka, jer se one zbog svojih specifičnosti rangiraju posebno.

Višegodišnji trend stagnacije se u najvećoj meri može pripisati nedovoljnim merama za povećanje transparentnosti, kroz izmene bitnih propisa za rad lokalne samouprave ili nedovoljne angažovanosti državnih organa u obezbeđivanju njihove primene. Dodatni faktor bi mogle biti slabosti sistema odgovornosti u mnogim lokalnim samoupravama

Jedno od mogućih tumačenja može biti da je zbog političkih tenzija fokus lokalnih vlasti i dalje bio na drugim oblastima, a ne na transparentnosti. Održivosti transparentnosti, bez obzira na „spoljna“ dešavanja i izazove ostaje jedan od glavnih izazova.

I ove godine slične su zabeležbe istraživača. Povećava se broj budžetskih portala, ali ima i onih koji su postavljeni i potom se ne ažuriraju. Neke JLS imaju sajtove sa kategorijama kao što je „Javne rasprave“ ili „Konkursi“ ali ponekad se na njima ne objavljuju svi podaci (samo pozivi, ali ne i izveštaji ili rešenja, na primer). Kod nekih su izveštaji i rešenja na segmentima poput „Dokumenti“, „Vesti“, „Aktuelnosti“.

I dalje postoji mnogo banera koji vode do starih dokumenata, u menijima se nalaze stavke koje vode do pojedinačnih dokumenata.

U LTI 2026 nije bilo velikih promena na vrhu tabele. Najbolje su rangirani Novi Pazar sa 97 (isto kao i u 2025 i 2024, 94 u LTI 2023, 87 u 2022 i 78 u 2021) i Veliko Gradište sa 97 (94 u LTI 2025, 88 u LTI 2024, 82 u LTI 2023, 76 u 2022 i 71 u 2021), a treći je tutin sa 90 (82 u LTI 2025, 76 u 2024, 81 u 2023 i 42 u 2021). Četvrto mesto dele Kanjiža sa 84 (86 u LTI 2025, 87 u LTI 2024, 81 u LTI 2023, 79 u 2022 i 83 u 2021) i Kragujevac sa 84 (79 u LTI 2025, 62 u LTI 2024, 66 u LTI 2023, 65 u 2022 i 68 u 2021). Slede Leskovac sa 77, Pirot sa 76, Bor i Zrenjanin sa 70 i Novi Sad i Šabac sa 69.

Iz prvih 10 su ispali Sombor (sa 8. na 13.), Sokobanja (sa 9. na 20.) i Užice (sa 10. na 20.).

Veliki, dvocifren, rast su ostvarili Šabac (+13), Dimitrovgrad (12), Mionica (11), Požarevac (11), Prijepolje (10) i Lebane (10). Najveći skok na tabeli imaju Prijepolje ('60), Mionica (59), Dimitrovgrad (41), Osečina (41) i Požarevac (40).

Preševo je ostalo na dnu tabele sa skorom 28 (prošle godine skok sa 9 na 30). Ocenu ispod 35 imaju Bosilegrad (pa sa 43 na 33), Lučani (pad sa 34 na 33), Alibunar (pad sa 36 na 32) i Bujanovac (pad sa 39 na 31).

Skor su za 10 ili više poena pokvarili Bosilegrad (-10), Knjaževac(11), Užice (12), Sokobanja (14) i Zaječar (19). Najveći pad na tabeli imaju Knjaževac (za 57 mesta), Zaječar (52 mesta) i Vrbas (47).

Ove fluktuacije ponovo dokazuju da je održavanje dobrog skora, ili njegovo poboljšanje, najčešće rezultat postojanja **političkih prioriteta ili individualnih napora jednog ili nekoliko državnih službenika. Procedure utvrđene propisima i nezavisan spoljni monitoring mogli bi da pomognu da se održe dobri rezultati i podrže volja i naponi zainteresovanih i angažovanih službenika i donosioca odluka.**

Preporuke

Nastavak stagnacije potvrđuje da i dalje nisu uspostavljeni mehanizmi koji će garantovati održivost transparentnosti. Analiza je pokazala da budžet i ljudski kapaciteti nisu u direktnoj korelaciji sa nivoom transparentnosti, odnosno skorom LTI. Stoga prepreka za bolji rezultat može biti odustvo političke ili administrativne volje ili spoljni uticaj (političke tenzije, izbori i sl). To znači da se moraju uspostaviti mehanizmi koji neće zavisiti od spoljnih okolnosti, volje ili entuzijazma. Ove godine manje od polovine (70 od 145) JLS beleži pad indeksa. Opštine i gradovi na vrhu tabele uspešno održavaju, pa čak i poboljšavaju, visoke rezultate već nekoliko ciklusa istraživanja. Ove godine 30 JLS beleži skor veći od 60 (bilo ih je 27 prošle godine), a tri skor iznad 90 (dve u LTI 2025). Postoji i dvadesetak opština koje godinama stagniraju u donjem delu tabele. Stoga se sva objašnjenja ili obrazloženja lošeg skora više mogu tumačiti kao neuspešno opravdavanje u slučajevima kada ne postoji volja za poboljšanje. U nedostatku pravila, trenutni politički (ili administrativni) rukovodioci i njihova volja, kapacitet, prioriteti ili podrška NVO, donatora, drugih projekata presudno utiču na konačan rezultat i rangiranje JLS.

Iskustvo pokazuje da neke od JLS koje su bile na vrhu nisu uspele da očuvaju poziciju. Tu nije reč samo o JLS koje su imale jednokratne uspone, nakon kojih su usledili neobjašnjivi padovi, već i o onima koje su duže vreme imale visoke ocene, ali su značajno (ili pomalo, u kontinuitetu) nazadovale, nakon personalnih promena u upravi ili na nivou gde se donose političke odluke.

Stoga je glavna preporuka **TS nepromenjena u odnosu na nekoliko prethodnih ciklusa – omogućiti održavanje dosegnutog nivoa transparentnosti, odnosno njen rast, kroz propisivanje procedura internim aktima. Od značajne pomoći bilo bi i propisivanje određenih obaveza i/ili procedura kroz akte na nivou Republike.** Ti akti treba da sadrže zaduženja i odgovornost za ispunjavanje propisanih zadataka.

U vezi sa izgledom i sadržajem internet sajtova JLS, TS preporučuje jedinicama lokalne samouprave da prilikom izrade novih prezentacija, uz poštovanje pojedinih propisanih normi, preuzmu ili dalje razvijaju i primere dobre prakse. Neke od takvih praksi su predstavljene u ovom izveštaju.

U LTI 2026, Transparentnost Srbija daje neke nove **preporuke** i ponavlja preporuke iz prethodnih ciklusa istraživanja:

- Internim aktima JLS propisati procedure i precizirati odgovornost za objavljivanje i ažuriranje informacija i dokumenata na sajtu. Akti treba da jasno regulišu obim informacija koje treba da se objavljuju na opštinskom sajtu, rokove za ažuriranje ovih informacija, kao i zaduženja i odgovornost unutar uprave;
- Najvažnije informacije na sajtu (o budžetu, odlukama skupštine opštine, veća, o javnim preduzećima, javnim konkursima, javnim nabavkama itd.) potrebno je sistematizovati. Posebni „podsajtovi“ (kao što su „skupstina.opština.ls.gov.rs“ ili „skupstina.opština.rs“ ili „budžet.opština.rs“) su prijemčivi građanima i povećavaju transparentnost;
- Uspostaviti budžetske portale, redovno ih održavati i ažurirati sadržaj. Do uspostavljanja budžetskog portala, posebna stranica „Budžet“ na sajtu JLS bi trebalo da sadrži ne samo usvojeni budžet, već i sve informacije i dokumente vezane za budžet – periodične izveštaje o izvršenju (uključujući mesečne izveštaje), završni račun (godišnji izveštaj), rebalanse, građanski budžet, pozive za javne rasprave o budžetu i izveštaje sa javnih rasprava. Ovi dokumenti bi trebalo da budu razvrstani po godinama;

- E-skupština sa javnim pristupom je odličan način da se podigne transparentnost i da se učine dostupnim sve informacije, uključujući i one o tome kako su glasali pojedini odbornici, amandmani itd. Čak i ako nema javnog pristupa e-skupštini iz nekog tehničkog razloga, podaci iz e-skupštine se mogu predstaviti na posebnoj stranici na sajtu, ili koristiti u zapisnicima. TS podstiče lokalne samouprave da uvedu e-skupštinu; U međuvremenu, TS preporučuje JLS da na sajtovima naprave posebne stranice posvećene aktivnostima skupštine (ne samo da predstavljaju njene nadležnosti i odbornike), gradonačelnika i veća. Ove stranice bi trebalo da sadrže najave naredne sednice sa dnevnim redom i materijalima (uključujući i zapisnike sa prethodnih sednica), izveštaje sa sednica sa usvojenim odlukama ili tačne linkove ka broju službenog glasila u kojem su odluke objavljene;
- TS podstiče lokalne samouprave da prenose sednice skupštine na svojim sajtovima, Youtube kanalima ili stranicama društvenih mreža i da snimke učine dostupnim javnosti. TS podržava ovu, a ne praksu plaćanja medijima za emitovanje sednica;
- Potrebno je, čak i ako nije zabeleženo lobiranje, uspostaviti stranicu na kojoj bi bilo objašnjeno šta se smatra lobiranjem i ko iz lokalne samouprave može biti lobirano lice i koje su dužnosti lobista i lobiranog lica;
- TS preporučuje da JLS objavljuju rasporede (dnevne ili nedeljne) aktivnosti gradonačelnika i predsednika opštine. Ovo je značajno sa stanovišta lobiranja, ali i zbog što se ovi sastanci u praksi koriste kao prečica za rešavanje problema građana. To podrazumeva objavljivanje i drugih informacija osim promotivnih, kao i objavljivanje konkretnih i detaljnih podataka o aktivnostima a ne samo uopštenih kao što su „dan za prijem građana“, „tekuće obaveze“ i slično;
- TS preporučuje JLS da unaprede transparentnost javnih nabavki: neophodno je sistematski objavljivati podatke o javnim nabavkama (ne samo o JN male vrednosti) na internet prezentacijama lokalnih samouprava. Iako trenutno postoji zakonska obaveza objavljivanja samo plana javnih nabavki, poželjno je objavljivati i podatke o postupcima javnih nabavki. Drugo rešenje može biti direktna veza sa stranice javnih nabavki na sajtu JLS do svake pojedinačne nabavke na Portalu javnih nabavki (pojedini takvi primeri postoje u poglavlju „Izabrani pojedinačni primeri dobre prakse“). Isto važi i kada je reč o upućivanju čitaoca na stranice Portala gde su prikazani podaci o izvršenju ugovora. U kontekstu činjenice da su javne nabavke veoma često podvrgnute reviziji od strane Državne revizorske institucije, kao i monitoringu od strane Kancelarije za javne nabavke, TS preporučuje da JLS u okviru stranice o JN objave i pregled nabavki koje su bile obuhvaćene ovim proverama i nalaze DRI i KJN.
- JLS bi trebalo da grupišu informacije o javnim pozivima i konkursima sa rezultatima ili odlukama u vezi sa tim pozivima. TS takođe preporučuje objavljivanje izveštaja (i/ili evaluacije) o sprovođenju medijskih projekata i projekata udruženja. To se odnosi na izveštaje udruženja i medija, a ne samo na izveštaj sa tabelom koja sadrži podatke koji su projekti podržani u prethodnoj godini. U pogledu realizacije ove preporuke od velike pomoći bi bilo i unapređenje propisa na nacionalnom nivou;
- Organi JLS (skupština, gradonačelnik, uprava i veće) bi trebalo da ispune i ažuriraju svoje informatore o radu na Portalu, u potpunosti poštujući Uputstvo koje je propisao Poverenik za informacije od javnog značaja;
- JLS treba da u informatorima skupština, u poglavlju „Javnost rada“ naznače i osobu za kontakt za omogućavanje prisustva sednicama građana, a ne samo medija, odnosno da naznače da se postojeće informacije odnose i na građane;
- JLS treba da izdvoje javne rasprave i druge vidove konsultacija sa građanima (pozivi, materijali, izveštaji) na posebnu stranicu, i da tu stranicu načine što vidljivijom (posebna stavka u meniju, baner na naslovnoj strani i slično). JLS treba da koriste e-konsultacije kao jedan od mehanizama za javnu raspravu;

- JLS treba da urede aktom o javnim raspravama mogućnost organizovanja on-line sastanaka, odnosno kombinovanja on-line i fizičkih sastanaka kako bi se doprlo do šire javnosti i omogućilo učešće osobama koje nisu u mogućnosti da prisustvuju fizičkim sastancima;
- JLS bi trebalo da koriste sve društvene mreže za informisanje građana o aktima, javnim raspravama, pozivima, konkursima i drugim bitnim pitanjima, a ne samo za predstavljanje aktivnosti funkcionera;
- Uvođenje elektronskih registara administrativnih postupaka je korisno jer pruža sveobuhvatne informaciju građanima o postupanju uprave, i u postupcima koji nisu uključeni u sistem e-Uprave. Lokalne samouprave takođe treba da imaju u vidu da pojedini građani, korisnici njihovih usluga, ne koriste internet pa bi zbog toga najvažnije informacije o procedurama i rokovima postupanja opštinskih uprava trebalo da budu vidljive u uslužnim centrima ili da se građanima omogući (uz eventualnu pomoć zaposlenih) da na računaru u prostorijama JLS pristupe registru administrativnih procedura;
- JLS koje imaju tehničke i finansijske mogućnosti, trebalo bi da uspostave mehanizme putem kojih bi građani mogli da prate tok svog predmeta i dobiju podatke o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima. Ukoliko takve mogućnosti ne postoje, TS preporučuje da se vidno objave e-mail adrese ili brojevi telefona državnih službenika od kojih se mogu dobiti ove informacije;
- JLS treba da omoguće da građani putem sajta, ali i direktno u prostorijama JLS (uslužni centri prostorije uprave), prijave nepravilnosti, kao i da omoguće da se to može učiniti anonimno. JLS treba da urede procedure postupanja sa ovim prijavama i da ih dosledno tretiraju kao spoljašnje uzbuđivanje;
- JLS bi trebalo da aktom koji reguliše objavljivanje informacija i dokumenata, regulišu i uređivanje svoje stranice posvećene javnim preduzećima, javnim komunalnim preduzećima i javnim ustanovama. Preporuka TS je da se ove stranice koriste za formiranje odeljka na kome će biti dostupne sve informacije i dokumenti. Deo ove stranice bi trebalo da bude posvećen delovanju Komisije za izbor direktora JP/JKP i da se na njoj objavljuju svi dokumenti nastali u radu Komisije. Ovo se posebno odnosi na zapisnike sa sednica. Svrha bi bila da se vidi na koji način su bodovani kandidati i formirane rang liste;
- JLS bi trebalo da u svim slučajevima gde je to moguće objavljuju informacije o svom radu na Portalu otvorenih podataka u skladu sa Zakonom o elektronskoj upravi;
- JLS bi trebalo da učine javnim podatke o nepokretnostima u svom vlasništvu (poslovni prostor, stanovi i drugi objekti, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište), sa podacima o korisnicima i iznosima zakupa koji korisnici plaćaju;
- TS podseća jedinice lokalne samouprave da kontakt informacije odbornika i članova saveta mesnih zajednica (e-mail adrese, telefoni, vreme i mesto za redovne sastanke sa građanima, ako je definisano) treba da budu objavljeni na sajtovima;

Preporuke drugim organima u vezi sa transparentnošću lokalnih samouprava:

- Dopunom Uredbe o bližim uslovima za izradu i održavanje veb prezentacije organa treba proširiti krug informacija koje JLS treba da objave na svojim sajtovima. Treba uvesti zakonsku obavezu da JLS svojim aktom urede sva pitanja od značaja u vezi sa objavljivanjem informacija i dokumenata na sajtovima. Treba obezbediti delotvorni nadzor nad ispunjavanjem obaveza iz Zakona o elektronskoj upravi;

- Akcioni plan za primenu Nacionalne strategija za borbu protiv korupcije treba dopuniti aktivnostima i merama u vezi sa jačanjem transparentnosti lokalne samouprave, a izveštaje o ispunjavanju obaveze iz postojeće Strategije i Akcionog plana koje se odnose na JLS treba posebno razmatrati. Mere za jačanje transparentnosti treba predvideti i drugim planskim dokumentima koji se odnose na lokalnu samoupravu;
- TS preporučuje Vladi Srbije i resornim ministarstvima da promovišu dobre prakse identifikovane na lokalnom nivou, kako u kreiranju državnih politika tako i u radu nacionalnih institucija, posebno kada je u pitanju transparentnost budžeta i da neke od tih praksi kodifikuje kroz dopune Zakona o budžetskom sistemu;
- Propisima koji se odnose na dodelu sredstava udruženjima treba uvesti obavezu objavljivanja izveštaja koje dostavljaju korisnici sredstava i izrade i objavljivanja evaluacije o ispunjavanju aktivnosti predviđenih projektom. U pogledu medijskih konkursa, treba proširiti krug informacija koje se objavljuju na Jedinostvenom informacionom sistemu resornog ministarstva. U oba slučaja treba obezbediti delotvorni nadzor nad ispunjavanjem obaveza;
- Iako je centralizovano i unifikovano objavljivanje informatora o radu na Portalu Poverenika korisno, tehničko rešenje nije adekvatno za prikazivanje budžeta i javnih nabavki. TS ponavlja preporuku Povereniku da modifikuje ove mehanizme, a JLS da u informatore na Portalu Poverenika unesu i linkove ka ovim dokumentima i informacijama na njihovim sajtovima, ili ka Portalu otvorenih podataka. Potrebno je i dodatno angažovanje Poverenika odnosno Upravne inspekcije (pokretanje prekršajnih postupaka, nadzor nad sprovođenjem Zakona), kako bi se obezbedilo ispunjavanje obaveza u pvoj oblasti;
- Dopunom Zakona o javnom informisanju i medijima urediti sva bitna pitanja u vezi sa nabavkom medijskih usluga tako da se otklone nedoumice u pogledu dozvoljenosti plaćanja za prenoše sednica i praćenje aktivnosti lokalne samouprave i spreči zloupotrebe ovih nabavki;
- Kroz predstojeće dopune Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama treba obezbediti veću transparentnost informacija iz ove oblasti;
- Kroz dopune Zakona o zaštiti uzbunjivača utvrditi obavezu praćenja postupanja organa u slučajevima spoljašnjeg uzbunjivanja, uključujući periodično izveštavanja o primljenim prijavama i preduzetim aktivnostima po tim prijavama;
- Na sajtu Agencije za sprečavanje korupcije, gde su prikazani izveštaji o imovini i prihodima funkcionera, potrebno je, pored informacije o danu kada su podaci uneti u bazu, prikazivati i datum kada je izveštaj podnet Agenciji;

Aneksi

Aneks 1. Prosečan rezultat po indikatoru

Indikator	% od max rezultata
14. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	100.0%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	100.0%
33. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	99.3%
93. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	99.3%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektnih korisnike?	98.6%
49. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	97.9%
47. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	97.2%
78. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	97.2%
90. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	95.9%
98. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	95.9%
46. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u prošloj godini?	94.5%
73. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	93.8%
89. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu JLS ili u informatoru?	93.8%

82. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima?	93.1%
59. Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	91.7%
96. Da li je usvojen plan integriteta JLS?	91.7%
37. Da li na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje JLS pruža ?	90.3%
44. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	90.3%
58. Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	90.3%
54. Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?	88.3%
10. Da li je na sajtu JLS objavljen spisak odbornika?	87.6%
60. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?	86.9%
86. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	86.9%
12. Da li je službeni list dostupan na sajtu?	86.2%
80. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	86.2%
75. Da li je cenovnik usluga JP/JU dostupan na sajtu JLS ili JP/JU?	85.5%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	84.8%
61. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?	84.8%

16. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	82.8%
62. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	82.1%
15. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	80.0%
97. Da li je objavljen važeći Lokalni antikorupcijski plan ili izveštaj o sprovođenju okončanog LAP-a?	80.0%
56. Da li informator sadrži informaciju o platama predsednika opštine/gradonačelnika i načelnika uprave?	78.6%
63. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih ustanova?	78.6%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	72.4%
21. Da li je održana javna rasprava o budžetu koja uključuje konsultativne skupove?	70.3%
22. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu, koja traje najmanje sedam dana?	69.7%
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	66.9%
83. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava udruženjima?	66.9%
91. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	61.4%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	60.7%
81. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	58.6%
76. Da li postoje podaci na sajtu JLS o sprovedenim javnim raspravama o propisima i strateškim dokumentima u poslednjih 12 meseci (ne odnosi se na JR o budžetu)?	57.9%

39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	55.2%
43. Da li JLS ima aktivan profil na najmanje jednoj društvenoj mreži na kome se redovno objavljuju vesti, najave aktivnosti, izveštaji, pozivi na javne rasprave, informacije o javnim nabavkama i slično?	55.2%
20. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	54.5%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	54.5%
69. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?	51.7%
8. Da li se na sajtu JLS objavljuje dnevni red naredne sednice skupštine?	51.0%
17. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	50.3%
57. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	49.0%
64. Da li je na sajtu JLS ili sajtu posmatranog JP objavljena sistematizacija JP?	48.3%
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta detaljniji od tri cifre ekonomske klasifikacije?	46.2%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	45.5%
65. Da li je na sajtu JLS ili na sajtu posmatrane JU objavljena sistematizacija JU?	42.1%
70. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?	42.1%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu JLS?	40.0%
3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu JLS?	40.0%

26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	40.0%
55. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	35.9%
41. Da li je vidno dostupan podatak o terminu kada predsednik opštine/gradonačelnik ili zamenik prima građane ili je moguće odmah zakazati prijem?	31.7%
71. Da li su na sajtu JU ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada JU?	31.7%
50. Da li su na sajtu objavljeni podaci o nabavkama male vrednosti - pozivi/konkursi, dokumentacija, odluka o dodeli?	29.7%
72. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu JU?	29.7%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	28.3%
74. Da li su podaci o broju zaposlenih u JP objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	27.6%
77. Da li izveštaj o javnim raspravama o propisima i strateškim dokumentima sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje (ne odnosi se na JR o budžetu)?	26.9%
6. Da li su na sajtu JLS objavljeni zapisnici sa sednica skupštine koji sadrže rezultate glasanja i iz kojih se vidi da li je bilo amandmana i njihov sadržaj i obrazloženje, ako ih je bilo?	25.5%
13. Da li se sednice skupštine prenose (ili je integralni snimak dostupan) na sajtu JLS, stranici JLS na nekoj od društvenih mreža i/ili Youtube kanalu JLS?	25.5%
52. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljeni podaci o svim sprovedenim JN u proteklih 24 meseca?	25.5%
23. JLS je uputila poziv građanima na poslednju održanu javnu raspravu o budžetu na najmanje tri od navedenih pet načina: objavljivanjem poziva na sajtu JLS, saopštenje za medije, preko mesnih zajednica, preko društvenih mreža, licima/direktnim obaveštavanjem građana.	24.1%
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	22.8%
51. Da li su na sajtu objavljeni podaci o svim javnim nabavkama - pozivi/konkursi, dokumentacija, odluka o dodeli?	22.1%

9. Da li se na sajtu JLS postoje najave sednica veća?	20.7%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva ili je istaknuto gde se na internetu mogu pronaći rokovi i uputstva?	17.9%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	17.9%
2 Da li su odluke koje usvaja veće obavljene i dostupne na sajtu JLS?	15.9%
4. Da li su odluke koje je usvajalo veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu JLS?	15.9%
19. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	13.1%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?	12.4%
42. Da li je JLS sprovodila ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga uprave u poslednje četiri godine?	11.7%
11. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	11.0%
88. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	10.3%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	9.0%
85. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata udruženja koje je finansirala JLS?	8.3%
48. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave?	7.6%
84. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	6.9%
66. Postoji li na sajtu JLS stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima, uključujući zapisnike sa sednica?	5.5%

68. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?	5.5%
87. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	5.5%
53. Da li su na sajtu obavljeni dokazi o izvršenju javnih nabavki?	4.8%
94. Da li na sajtu postoji evidencija kontakata sa lobistima?	4.8%
45. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u prošloj godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	4.1%
95. Da li na sajtu postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	4.1%
79. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	3.4%
92. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?	3.4%
36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	2.8%
7. Da li su na sajtu JLS objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	1.4%

Aneks 2. Rezultati po opštinama/gradovima - poređenje sa LTI 2025

			LTI	LTI	LTI	LTI	LTI		
	Opština/grad	mesto u LTI 2024	2022	2023	2024	2025	2026	Rast 2026/2025	Rast 2026/2025 (%)
1	Novi Pazar	1	87	94	97	97	97	0	0.0%
1	Veliko Gradište	2	76	82	88	94	97	3	3.2%
2	Tutin	4	81	76	74	82	90	8	9.8%
4	Kanjiža	3	79	81	87	86	84	-2	-2.3%
4	Kragujevac	6	65	66	62	79	84	5	6.3%
6	Leskovac	5	74	77	83	81	77	-4	-4.9%
7	Pirot	11	65	72	67	73	76	3	4.1%
8	Bor	7	65	78	76	78	70	-8	-10.3%
8	Zrenjanin	18	53	62	61	65	70	5	7.7%
10	Novi Sad	26	65	56	62	60	69	9	15.0%
10	Šabac	42	45	56	58	56	69	13	23.2%
12	Dimitrovgrad	53	57	53	52	55	67	12	21.8%
13	Sombor	8	85	84	82	75	66	-9	-12.0%
13	Vrnjačka Banja	12	70	66	67	72	66	-6	-8.3%
13	Kladovo	25	40	68	63	60	66	6	10.0%
16	Požarevac	56	57	62	62	54	65	11	20.4%
17	Despotovac	45	44	51	52	56	64	8	14.3%
18	Vranje	13	74	69	78	71	62	-9	-12.7%
18	Trstenik	20	59	62	60	62	62	0	0.0%
20	Sokobanja	9	84	79	80	75	61	-14	-18.7%
20	Užice	10	78	75	68	73	61	-12	-16.4%
20	Subotica	15	70	70	65	70	61	-9	-12.9%
20	Rača	19	47	53	54	65	61	-4	-6.2%
20	Srbobran	22	56	61	64	61	61	0	0.0%
20	Kruševac	24	69	69	73	60	61	1	1.7%
20	Kuršumlija	34	51	62	55	58	61	3	5.2%
20	Plandište	36	56	61	52	58	61	3	5.2%
28	Senta	27	57	62	60	60	60	0	0.0%
28	Mali Zvornik	37	52	58	52	58	60	2	3.4%
28	Blace	46	49	45	52	56	60	4	7.1%
31	Vladičin Han	28	61	60	65	59	59	0	0.0%
31	Bečej	32	67	64	68	58	59	1	1.7%
31	Petrovac na M.	66	48	63	63	52	59	7	13.5%
31	Boljevac	67	55	59	61	52	59	7	13.5%
35	Niš	16	64	57	56	66	58	-8	-12.1%
35	Nova Varoš	23	50	52	60	61	58	-3	-4.9%
35	Kraljevo	49	56	61	63	55	58	3	5.5%
38	Valjevo	17	47	51	56	66	57	-9	-13.6%
38	Temerin	29	48	67	61	59	57	-2	-3.4%
38	Aleksinac	33	56	59	61	58	57	-1	-1.7%

38	Bačka Palanka	38	48	59	60	57	57	0	0.0%
38	Ruma	44	59	59	53	56	57	1	1.8%
43	Sr. Mitrovica	39	53	57	57	57	56	-1	-1.8%
43	Beočin	41	38	54	43	57	56	-1	-1.8%
43	Raška	52	62	60	57	55	56	1	1.8%
43	Žabari	68	46	47	52	52	56	4	7.7%
43	Apatin	69	53	48	50	52	56	4	7.7%
48	Babušnica	21	51	55	59	62	55	-7	-11.3%
48	Lapovo	35	42	52	53	58	55	-3	-5.2%
48	Negotin	48	52	55	65	55	55	0	0.0%
48	Ćuprija	62	45	52	51	54	55	1	1.9%
52	Indija	31	57	58	55	59	54	-5	-8.5%
52	Bačka Topola	40	49	50	52	57	54	-3	-5.3%
52	Arilje	47	48	45	52	56	54	-2	-3.6%
52	Rekovac	51	41	60	58	55	54	-1	-1.8%
52	Varvarin	54	52	52	47	55	54	-1	-1.8%
52	Kovin	58	52	56	59	54	54	0	0.0%
52	Čajetina	63	53	46	58	53	54	1	1.9%
52	Golubac	103	35	35	44	46	54	8	17.4%
52	Prijepolje	112	44	47	39	44	54	10	22.7%
61	Kosjerić	30	40	63	59	59	53	-6	-10.2%
61	Novi Bečej	43	51	55	58	56	53	-3	-5.4%
61	Aleksandrovac	81	47	48	44	50	53	3	6.0%
61	Ražanj	82	49	55	52	49	53	4	8.2%
61	Mionica	120	45	44	43	42	53	11	26.2%
66	Zaječar	14	44	62	74	71	52	-19	-26.8%
66	Topola	50	55	56	61	55	52	-3	-5.5%
66	Novi Kneževac	55	53	49	45	55	52	-3	-5.5%
66	Vladimirci	75	47	48	40	51	52	1	2.0%
66	Kučevo	86	49	54	57	48	52	4	8.3%
66	Opovo	105	45	37	51	45	52	7	15.6%
72	Ljubovija	59	51	59	57	54	51	-3	-5.6%
72	Bač	77	48	55	56	50	51	1	2.0%
72	Vlasotince	88	50	55	51	48	51	3	6.3%
72	Malo Crniće	107	48	51	49	44	51	7	15.9%
72	Doljevac	110	45	42	46	44	51	7	15.9%
77	Žitište	65	43	57	44	53	50	-3	-5.7%
77	Krupanj	71	54	44	49	52	50	-2	-3.8%
77	Čačak	72	50	58	70	51	50	-1	-2.0%
77	Pančevo	78	48	46	49	50	50	0	0.0%
77	Kikinda	89	48	55	50	48	50	2	4.2%
77	Brus	94	45	48	51	47	50	3	6.4%
77	Ivanjica	95	51	50	50	47	50	3	6.4%
84	Loznica	60	55	50	53	54	49	-5	-9.3%
84	Priboj	61	49	59	52	54	49	-5	-9.3%
84	Svrljig	74	53	51	45	51	49	-2	-3.9%
84	Žabalj	83	62	48	48	49	49	0	0.0%

84	Prokuplje	99	42	51	53	46	49	3	6.5%
89	Irig	70	44	51	49	52	48	-4	-7.7%
89	Požega	85	57	48	45	49	48	-1	-2.0%
89	Lajkovac	90	47	44	50	48	48	0	0.0%
89	Beograd	100	57	46	48	46	48	2	4.3%
89	Šid	113	40	49	52	43	48	5	11.6%
89	Osečina	130	40	49	48	39	48	9	23.1%
95	Medveđa	73	39	47	50	51	47	-4	-7.8%
95	Bojnik	91	44	58	49	48	47	-1	-2.1%
95	Kula	93	50	44	43	48	47	-1	-2.1%
95	Odžaci	96	47	55	49	47	47	0	0.0%
95	G. Milanovac	109	48	49	48	44	47	3	6.8%
95	Smederevo	119	37	45	45	42	47	5	11.9%
101	Jagodina	76	43	45	35	51	46	-5	-9.8%
101	Žagubica	80	39	37	45	50	46	-4	-8.0%
101	Sjenica	84	51	50	47	49	46	-3	-6.1%
101	Ljig	114	48	57	51	43	46	3	7.0%
101	Sečanj	117	25	40	38	43	46	3	7.0%
106	Vršac	79	41	50	46	50	45	-5	-10.0%
106	Surdulica	97	39	42	45	47	45	-2	-4.3%
106	Merošina	98	34	47	41	47	45	-2	-4.3%
106	Nova Crnja	127	43	41	43	40	45	5	12.5%
106	Pećinci	128	36	35	34	40	45	5	12.5%
111	Vrbas	64	59	51	56	53	44	-9	-17.0%
111	Titel	92	39	36	44	48	44	-4	-8.3%
111	Čičevac	104	38	45	43	46	44	-2	-4.3%
114	Knjaževac	57	50	56	60	54	43	-11	-20.4%
114	Paraćin	87	47	56	54	48	43	-5	-10.4%
114	Čoka	102	46	42	44	46	43	-3	-6.5%
114	Bajina Bašta	106	41	43	47	45	43	-2	-4.4%
114	Mali Idoš	116	42	44	38	43	43	0	0.0%
114	Sremski Karlovci	132	47	46	41	39	43	4	10.3%
114	Bogatić	137	33	33	33	38	43	5	13.2%
114	Batočina	138	43	40	36	37	43	6	16.2%
122	Bački Petrovac	101	53	52	45	46	42	-4	-8.7%
122	Bela Palanka	121	37	41	36	42	42	0	0.0%
122	Stara Pazova	123	39	49	41	41	42	1	2.4%
122	Lebane	144	37	45	41	32	42	10	31.3%
126	Crna Trava	118	42	46	36	43	41	-2	-4.7%
126	Ada	122	30	47	46	41	41	0	0.0%
126	Majdanpek	131	37	38	43	39	41	2	5.1%
126	Svilajnac	139	37	35	31	37	41	4	10.8%
130	Ub	124	43	45	40	41	40	-1	-2.4%
131	Velika Plana	108	45	42	49	44	39	-5	-11.4%
131	Arandjelovac	111	35	39	43	44	39	-5	-11.4%
131	Bela Crkva	125	38	34	38	41	39	-2	-4.9%
134	Trgovište	134	41	40	34	39	38	-1	-2.6%

135	Žitorađa	129	42	43	49	39	37	-2	-5.1%
135	Knić	133	28	40	40	39	37	-2	-5.1%
135	Koceljeva	136	22	34	37	38	37	-1	-2.6%
138	Smed. Palanka	142	38	46	43	33	36	3	9.1%
138	Kovačica	143	25	32	30	33	36	3	9.1%
140	Gadžin Han	126	37	45	27	41	35	-6	-14.6%
141	Bosilegrad	115	39	48	38	43	33	-10	-23.3%
141	Lučani	141	36	36	33	34	33	-1	-2.9%
143	Alibunar	140	41	38	38	36	32	-4	-11.1%
144	Bujanovac	135	28	32	29	39	31	-8	-20.5%
145	Preševo	145	9	25	9	30	28	-2	-6.7%
	Gradske opštine		LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	LTI 2026	Rast 2026/2025	Rast 2026/2025 (%)
1	Barajevo		38	38	37	38	39	1	2.6%
2	Voždovac		27	33	25	32	33	1	3.0%
3	Vračar		22	33	34	26	36	10	27.8%
4	Grocka		33	33	30	45	43	-2	-4.7%
5	Zvezdara		43	57	56	59	53	-6	-11.3%
6	Zemun		39	35	37	33	31	-2	-6.5%
7	Lazarevac		36	34	32	36	43	7	16.3%
8	Mladenovac		45	34	31	33	36	3	8.3%
9	Novi Beograd		29	19	19	24	28	4	14.3%
10	Obrenovac		32	34	31	42	47	5	10.6%
11	Palilula		23	20	17	29	32	3	9.4%
12	Rakovica		36	29	20	15	26	11	42.3%
13	Savski Venac		34	34	29	32	32	0	0.0%
14	Sopot		16	20	24	21	26	5	19.2%
15	Stari Grad		28	29	30	30	28	-2	-7.1%
16	Čukarica		43	43	46	43	44	1	2.3%
17	Surčin		69	72	67	77	76	-1	-1.3%
18	Medijana		25	26	22	29	40	11	27.5%
19	Niška Banja		24	21	18	13	12	-1	-8.3%
20	Palilula Niš		33	43	39	47	40	-7	-17.5%
21	Pantelejš		28	26	25	26	26	0	0.0%
22	Crveni Krst		35	33	24	26	25	-1	-4.0%
23	Vranjska Banja		26	29	23	21	36	15	41.7%
24	Kostolac		36	34	31	31	35	4	11.4%
25	Sevojno		66	60	61	59	56	-3	-5.4%

JLS čiji je LTI smanjen više od 10 poena od 2025

	LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	LTI 2026	Rast 2026/2025	Rast 2026/2025 (%)
Zaječar	44	62	74	71	52	-19	-26.8%
Sokobanja	84	79	80	75	61	-14	-18.7%
Užice	78	75	68	73	61	-12	-16.4%
Knjaževac	50	56	60	54	43	-11	-20.4%
Bosilegrad	39	48	38	43	33	-10	-23.3%

JLS čiji je LTI porastao više od 10 poena od 2025

	LTI 2022	LTI 2023	LTI 2024	LTI 2025	LTI 2026	Rast 2026/2025	Rast 2026/2025 (%)
Šabac	45	56	58	56	69	13	23.2%
Dimitrovgrad	57	53	52	55	67	12	21.8%
Mionica	45	44	43	42	53	11	26.2%
Požarevac	57	62	62	54	65	11	20.4%
Prijepolje	44	47	39	44	54	10	22.7%
Lebane	37	45	41	32	42	10	31.3%
Vranjska Banja	26	29	23	21	36	15	71.4%
Rakovica	36	29	20	15	26	11	73.3%
Medijana	25	26	22	29	40	11	37.9%
Vračar	22	33	34	26	36	10	38.5%

Aneks 3: Najbolji akteri po kategorijama

Skupština i veće

Ukupan plasman	JLS	Skupština i veće (max 13)
1	Veliko Gradište	13
4	Kragujevac	12
20	Subotica	11
28	Senta	11
17	Despotovac	11
1	Novi Pazar	11
3	Tutin	11
6	Leskovac	11
8	Zrenjanin	10
4	Kanjiža	10
10	Šabac	10
20	Rača	10
35	Kraljevo	10
35	Niš	10

Budžet

Ukupan plasman	JLS	Budžet (max 15)
4	Kanjiža	15
1	Veliko Gradište	15
20	Užice	15
1	Novi Pazar	15
3	Tutin	15
7	Pirot	15
4	Kragujevac	14
61	Ražanj	14
28	Blace	14

Slobodan pristup informacijama

Ukupan plasman	JLS	Slobodan pristup informacijama (max 6)
77	Kikinda	5
20	Plandište	5
13	Sombor	5
31	Bečej	5
38	Temerin	5
52	Indija	5
38	Valjevo	5
95	Smederevo	5
1	Veliko Gradište	5
72	Malo Crniće	5
4	Kragujevac	5
126	Svilajnac	5
52	Prijepolje	5
1	Novi Pazar	5
3	Tutin	5
6	Leskovac	5

JLS i građani

Ukupan plasman	JLS	JLS i građani (max 16)
1	Novi Pazar	16
3	Tutin	15
1	Veliko Gradište	14
6	Leskovac	14
31	Bečej	12
38	Ruma	12
4	Kanjiža	11
52	Golubac	11
4	Kragujevac	11
8	Bor	11
13	Kladovo	11

Javna preduzeća i javne ustanove

Ukupan plasman	JLS	Javna preduzeća i javne ustanove (max 18)
4	Kanjiža	18
1	Veliko Gradište	18
1	Novi Pazar	18
7	Pirot	18
10	Novi Sad	16
4	Kragujevac	16
3	Tutin	16
12	Dimitrovgrad	16
20	Subotica	15
8	Zrenjanin	15
52	Rekovac	15
43	Raška	15

Javne rasprave i javni konkursi

Ukupan plasman	JLS	Javne rasprave i javni konkursi (max 10)
1	Novi Pazar	10
10	Novi Sad	9
16	Požarevac	9
1	Veliko Gradište	9
61	Ražanj	9
7	Pirot	9
8	Zrenjanin	8
4	Kanjiža	8
4	Kragujevac	8
28	Blace	8

Aneks 4. LTI indikatori - poređenje 2026 sa 2025

Indikatori	% max ocene LTI 2023	% max ocene LTI 2024	% max ocene LTI 2025	% max ocene LTI 2026	Povećanje %	% poboljšanja
14. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? **	97.9%	94.5%	97.9%	100.0%	2.1%	2.1%
34. Da li su na sajtu objavljene kontrolne liste opštinskih (gradskih) inspekcija?	95.9%	97.2%	99.3%	100.0%	0.7%	0.7%
33. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju?	100.0%	100.0%	100.0%	99.3%	-0.7%	-0.7%
93. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi i/ili urbanistički planovi?	99.3%	98.6%	99.3%	99.3%	0.0%	0.0%
27. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta odnosno da li je vidljiva struktura sredstava namenjena za indirektnih korisnike?	95.2%	89.7%	97.9%	98.6%	0.7%	0.7%
49. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?	96.6%	96.6%	97.9%	97.9%	0.0%	0.0%
47. Da li su podaci o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama na sajtu?	100.0%	100.0%	100.0%	97.2%	-2.8%	-2.8%
78. Da li jedinica lokalne samouprave na sajtu redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu?	94.5%	95.2%	97.9%	97.2%	-0.7%	-0.7%
90. Da li su podaci o broju zaposlenih u JLS objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	83.4%	72.4%	92.4%	95.9%	3.4%	3.7%
98. Da li je predsednik opštine/gradonačelnik podneo izveštaj o imovini?	97.9%	84.8%	100.0%	95.9%	-4.1%	-4.1%
46. JLS nema neizvršena rešenja Poverenika u prošloj godini?	93.8%	93.8%	97.2%	94.5%	-2.8%	-2.8%
73. Da li su podaci o broju zaposlenih u JU objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	63.4%	82.1%	94.5%	93.8%	-0.7%	-0.7%
89. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu JLS ili u informatoru?	91.0%	90.3%	93.8%	93.8%	0.0%	0.0%
82. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava udruženjima?	86.9%	86.9%	93.1%	93.1%	0.0%	0.0%

59. Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim ustanovama sa podacima o JU?	88.3%	89.0%	89.7%	91.7%	2.1%	2.3%
96. Da li je usvojen plan integriteta JLS?	93.8%	93.8%	91.7%	91.7%	0.0%	0.0%
37. Da li na sajtu ili u informatoru postoje podaci o uslugama koje JLS pruža ?	96.6%	96.6%	91.0%	90.3%	-0.7%	-0.8%
44. Da li je JLS na vreme dostavila tražene informacije? **	74.5%	86.2%	91.7%	90.3%	-1.4%	-1.5%
58. Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP?	89.0%	87.6%	89.7%	90.3%	0.7%	0.8%
54. Da li je informator objavljen na sajtu ili na portalu Poverenika i ažuriran u poslednja 3 meseca?	73.8%	90.3%	53.8%	88.3%	34.5%	64.1%
10. Da li je na sajtu JLS objavljen spisak odbornika?	91.0%	92.4%	89.0%	87.6%	-1.4%	-1.6%
60. Da li posmatrano JP ima svoj sajt?	84.1%	85.5%	87.6%	86.9%	-0.7%	-0.8%
86. Da li je na sajtu objavljena važeća strategija razvoja JLS?	73.1%	76.6%	82.8%	86.9%	4.1%	5.0%
12. Da li je službeni list dostupan na sajtu?	83.4%	83.4%	85.5%	86.2%	0.7%	0.8%
80. Da li su na sajtu objavljeni konkursi za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	82.1%	85.5%	93.1%	86.2%	-6.9%	-7.4%
75. Da li je cenovnik usluga JP/JU dostupan na sajtu JLS ili JP/JU?	79.3%	81.4%	85.5%	85.5%	0.0%	0.0%
28. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge?	85.5%	84.8%	88.3%	84.8%	-3.4%	-3.9%
61. Da li posmatrana JU ima svoj sajt?	75.9%	77.2%	81.4%	84.8%	3.4%	4.2%
16. Da li je na sajtu objavljen budžet u mašinski čitljivom ili pretraživom obliku?	80.0%	77.2%	80.0%	82.8%	2.8%	3.4%
62. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća?	79.3%	73.8%	78.6%	82.1%	3.4%	4.4%
15. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu?	72.4%	73.8%	82.8%	80.0%	-2.8%	-3.3%
97. Da li je objavljen važeći Lokalni antikorupcijski plan ili izveštaj o sprovođenju okončanog LAP-a?	77.9%	80.0%	80.7%	80.0%	-0.7%	-0.9%
56. Da li informator sadrži informaciju o platama predsednika opštine/gradonačelnika i načelnika uprave?	91.7%	93.1%	80.7%	78.6%	-2.1%	-2.6%
63. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih ustanova?	64.8%	69.0%	77.2%	78.6%	1.4%	1.8%
25. Da li je u poslednjih 12 meseci razmatran i objavljen predlog završnog računa budžeta ili usvojeni završni račun budžeta?	61.4%	67.6%	70.3%	72.4%	2.1%	2.9%

21. Da li je održana javna rasprava o budžetu koja uključuje konsultativne skupove?	73.1%	60.0%	46.2%	70.3%	24.1%	52.2%
22. Da li je na sajtu objavljen javni poziv na javnu raspravu o budžetu, koja traje najmanje sedam dana?	72.4%	59.3%	74.5%	69.7%	-4.8%	-6.5%
31. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	49.7%	55.2%	63.4%	66.9%	3.4%	5.4%
83. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa (rešenja) za dodelu sredstava udruženjima?	74.5%	76.6%	81.4%	66.9%	-14.5%	-17.8%
91. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu?	58.6%	59.3%	55.9%	61.4%	5.5%	9.9%
38. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica?	62.1%	57.9%	60.0%	60.7%	0.7%	1.1%
81. Da li su na sajtu objavljeni rezultati konkursa/rešenja za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci?	75.2%	68.3%	73.8%	58.6%	-15.2%	-20.6%
76. Da li postoje podaci na sajtu JLS o sprovedenim javnim raspravama o propisima i strateškim dokumentima u poslednjih 12 meseci (ne odnosi se na JR o budžetu)?	66.2%	71.0%	57.9%	57.9%	0.0%	0.0%
39. Da li na sajtu ili u informatoru postoji obaveštenje da građani mogu da prisustvuju sednicama skupštine i uputstvo kako se prijavljuju?	48.3%	49.7%	49.0%	55.2%	6.2%	12.7%
43. Da li JLS ima aktivan profil na najmanje jednoj društvenoj mreži na kome se redovno objavljuju vesti, najave aktivnosti, izveštaji, pozivi na javne rasprave, informacije o javnim nabavkama i slično?				55.2%		
20. Da li je na sajtu objavljen vodič za građane kroz budžet (građanski budžet)?	58.6%	47.6%	51.7%	54.5%	2.8%	5.3%
40. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine (ili zamenika) sa građanima?	40.0%	40.7%	49.7%	54.5%	4.8%	9.7%
69. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?	50.3%	49.0%	50.3%	51.7%	1.4%	2.7%
8. Da li se na sajtu JLS objavljuje dnevni red naredne sednice skupštine?	53.1%	56.6%	55.2%	51.0%	-4.1%	-7.5%
17. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	44.8%	47.6%	49.7%	50.3%	0.7%	1.4%

57. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje ili link ka registru ili mestu na sajtu gde su i usluge i rokovi?	60.0%	55.2%	36.6%	49.0%	12.4%	34.0%
64. Da li je na sajtu JLS ili sajtu posmatranog JP objavljena sistematizacija JP?	40.0%	44.1%	46.9%	48.3%	1.4%	2.9%
18. Da li su 6-mesečni i 9-mesečni izveštaji o izvršenju budžeta detaljniji od tri cifre ekonomske klasifikacije?	35.9%	41.4%	40.7%	46.2%	5.5%	13.6%
24. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu?	46.2%	40.0%	46.2%	45.5%	-0.7%	-1.5%
65. Da li je na sajtu JLS ili na sajtu posmatrane JU objavljena sistematizacija JU?	33.1%	40.7%	42.8%	42.1%	-0.7%	-1.6%
70. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?	44.1%	44.8%	44.1%	42.1%	-2.1%	-4.7%
1 Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu JLS?	46.2%	44.1%	39.3%	40.0%	0.7%	1.8%
3 Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu JLS?	46.9%	41.4%	37.9%	40.0%	2.1%	5.5%
26. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljena i razmatrana revizija završnog računa budžeta?	33.8%	31.0%	37.2%	40.0%	2.8%	7.4%
55. Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu?	67.6%	55.9%	42.1%	35.9%	-6.2%	-14.8%
41. Da li je vidno dostupan podatak o terminu kada predsednik opštine/gradonačelnik ili zamenik prima građane ili je moguće odmah zakazati prijem?	9.0%	6.9%	11.0%	31.7%	20.7%	187.5%
71. Da li su na sajtu JU ili na sajtu JLS objavljeni godišnji planovi rada JU?	26.2%	29.0%	33.8%	31.7%	-2.1%	-6.1%
50. Da li su na sajtu objavljeni podaci o nabavkama male vrednosti - pozivi/konkursi, dokumentacija, odluka o dodeli?				29.7%		
72. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni izveštaji o radu JU?	24.8%	26.9%	32.4%	29.7%	-2.8%	-8.5%
30. Da li na u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona, uključujući i korupciju?	26.2%	22.8%	30.3%	28.3%	-2.1%	-6.8%
74. Da li su podaci o broju zaposlenih u JP objavljeni na sajtu JLS ili u informatoru?	52.4%	42.8%	28.3%	27.6%	-0.7%	-2.4%

77. Da li izveštaj o javnim raspravama o propisima i strateškim dokumentima sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje (ne odnosi se na JR o budžetu)?	30.3%	34.5%	23.4%	26.9%	3.4%	14.7%
6. Da li su na sajtu JLS objavljeni zapisnici sa sednica skupštine koji sadrže rezultate glasanja i iz kojih se vidi da li je bilo amandmana i njihov sadržaj i obrazloženje, ako ih je bilo?				25.5%		
13. Da li se sednice skupštine prenose (ili je integralni snimak dostupan) na sajtu JLS, stranici JLS na nekoj od društvenih mreža i/ili Youtube kanalu JLS?	22.8%	19.3%	26.9%	25.5%	-1.4%	-5.1%
52. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o svim sprovedenim JN u proteklih 24 meseca?	72.4%	64.8%	30.3%	25.5%	-4.8%	-15.9%
23. JLS je uputila poziv građanima na poslednju održanu javnu raspravu o budžetu na najmanje tri od navedenih pet načina: objavljivanjem poziva na sajtu JLS, saopštenje za medije, preko mesnih zajednica, preko društvenih mreža, licima/direktnim obaveštavanjem građana.				24.1%		
5 Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine?	29.7%	23.4%	24.1%	22.8%	-1.4%	-5.7%
51. Da li su na sajtu objavljeni podaci o svim javnim nabavkama - pozivi/konkursi, dokumentacija, odluka o dodeli?	40.0%	37.2%	29.7%	22.1%	-7.6%	-25.6%
9. Da li se na sajtu JLS postoje najave sednica veća?	24.1%	27.6%	24.1%	20.7%	-3.4%	-14.3%
29. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva ili je istaknuto gde se na internetu mogu pronaći rokovi i uputstva?	19.3%	19.3%	24.8%	17.9%	-6.9%	-27.8%
32. Da li svi mehanizmi za prijavu korupcije i nepravilnosti dozvoljavaju anonimne prijave?	3.4%	15.2%	9.0%	17.9%	9.0%	100.0%
2 Da li su odluke koje usvaja veće obavljene i dostupne na sajtu JLS?	26.9%	21.4%	17.2%	15.9%	-1.4%	-8.0%
4. Da li su odluke koje je usvajalo veće u protekla 24 meseca dostupne na sajtu JLS?	26.9%	20.7%	17.9%	15.9%	-2.1%	-11.5%

19. Da li su mesečni izveštaji (ili kumulativni mesečni izveštaji) o izvršenju budžeta dostupni na sajtu?	15.2%	13.8%	16.6%	13.1%	-3.4%	-20.8%
67. Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?	16.6%	17.2%	13.1%	12.4%	-0.7%	-5.3%
42. Da li je JLS sprovodila ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga uprave u poslednje četiri godine?	23.4%	13.8%	17.9%	11.7%	-6.2%	-34.6%
11. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima?	15.9%	13.1%	12.4%	11.0%	-1.4%	-11.1%
88. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu?	17.2%	9.7%	14.5%	10.3%	-4.1%	-28.6%
35. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu?	5.5%	8.3%	5.5%	9.0%	3.4%	62.5%
85. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata udruženja koje je finansirala JLS?	5.5%	7.6%	6.2%	8.3%	2.1%	33.3%
48. Da li je informacija o podnošenju zahteva za slobodan pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru ili prostorijama uprave?	4.1%	4.1%	4.1%	7.6%	3.4%	83.3%
84. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji medijskih projekata koje je finansirala JLS?	4.1%	8.3%	6.9%	6.9%	0.0%	0.0%
66. Postoji li na sajtu JLS stranica Komisije za izbor direktora JP sa svim dokumentima (i zapisnici sa sednica)?	5.5%	5.5%	6.9%	5.5%	-1.4%	-20.0%
68. Da li su na sajtu JU ili JLS objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU?	5.5%	7.6%	5.5%	5.5%	0.0%	0.0%
87. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu?	3.4%	1.4%	2.8%	5.5%	2.8%	100.0%
53. Da li su na sajtu obavljeni dokazi o izvršenju javnih nabavki?				4.8%		
94. Da li na sajtu postoji evidencija kontakata sa lobistima?	4.1%	3.4%	4.1%	4.8%	0.7%	16.7%
45. Protiv JLS nisu podnošene žalbe u prošloj godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja?	6.2%	6.2%	14.5%	4.1%	-10.3%	-71.4%
95. Da li na sajtu postoji dnevni ili nedeljni raspored aktivnosti gradonačelnika/predsednika opštine?	2.8%	3.4%	4.1%	4.1%	0.0%	0.0%
79. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup?	5.5%	6.2%	3.4%	3.4%	0.0%	0.0%
92. Da li je na sajtu objavljena evidencija imovine (nekretnina) u vlasništvu JLS koje su date u zakup, sa podacima o zakupcima, ceni i trajanju zakupa?	2.8%	6.9%	4.8%	3.4%	-1.4%	-28.6%

36. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima?	6.2%	3.4%	4.1%	2.8%	-1.4%	-33.3%
7. Da li su na sajtu JLS objavljeni podaci kako su pojedinačno i poimenice odbornici glasali?	4.1%	5.5%	5.5%	1.4%	-4.1%	-75.0%